

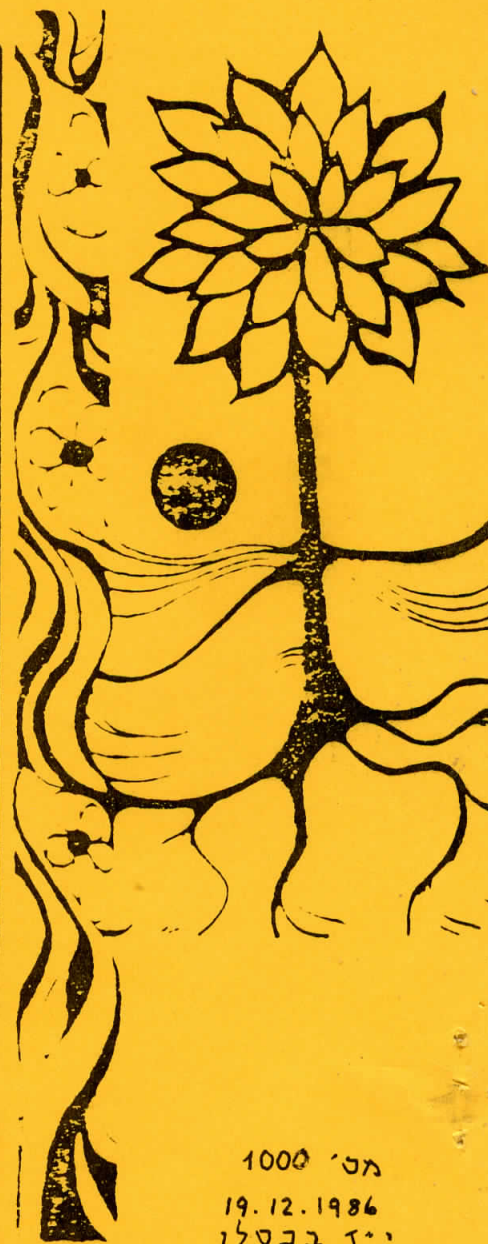
דבר הכפר

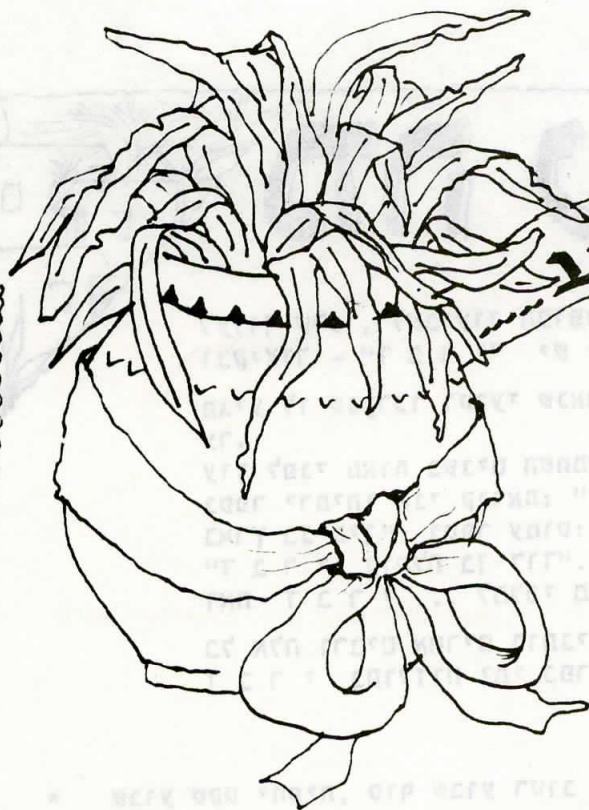
מענין מה הם
'אלו הפעם
בקשר לאיראן?

86.12.19

מט' 1000
19.12.1986
י"ז בכסלו
כפר-הנשיא
פנימי בהחלט
לא לפרסום

מזל טוב... מזל טוב

ל י ו ם - ה ו ל ד ת

21.12. מטי דיבון

ארז אפרוט

22.12. שולי מוריס

23.12. זהר בן-דוד

24.12. אמנון המאירי

25.12. שרה דיבולט

שלומית ליפשיץ

גבי בטי ניימרק

ל י ו ם - נ י ש ו א י ן

21.12. ג'ין ופרנק וטרמן

אולין והרולד וולך

25.12. סוזן ומיירון שורץ

6.12. אילנה ומאיר ולר

ד ב ר י ה ע ו ר כ ת .

לא מצאתי לנחוך עד עתה לחבר "דברי העורכת" לעלוננו, ואין לי כוונה להמשיך בנוהג זה, אבל הפעם זהו גליון מיוחד. ישנם תורמים רבים מאוד (בחלקם ללא ידיעתם!), והוא תפח כהוגן. לכן הרגשתי שתזדקקו ל"מורה בבוכים" כדי להתמצא בחומר.

חילקנו את העלון לשני חלקים: חלק א' שוטף, רגיל, וגם הוא לא 'רזה'. חלק ב' - 'מוסף האלף', שמורכב למעשה משני מדורים.

(1) חומר ארכיוני, שמלבד שערם שהיו וקטעים "היסטוריים" כולל גם דגמים של כתיבה יוצרת שכתבו חברים ובנים בעבר.

(2) חומר עכשיו, שנכתב במיוחד לגליון ה-1000.

לא שכחנו את "כל סוטה", ובסוף החוברת מופיעים קטעים מקוטעים מאותו מתחרה בדימוס בתוספת ברכת 'המיסד'. — אז זהו.

רק אוסיף שקיבלנו מספר הצעות לשער קבוע חדש לעלון, ובציגן בסוף השבוע להתיחסותכם.

LOVE & KISSES -

העורכת

מה נשמע?

לעלון שלנו, לשבועון הפופולרי, לעיתון הקיבוץ, לדברי הכפר, ובקיצור - "דבר י" יש יום הולדת והוא זקן מאוד - בן אלף!

מגיע לו שנברכו וטבעי שנאחל לו אריכות ימים, רוב עניין וקהל קוראים ער.

עוד לפני מאות בשנים השתמשו כבר בשמו ואנו השכלנו להמשיך את השלשלת: בספר ירמיהו אני קוראת: "דבר י" ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימין". בספר עמוס: "דבר י" עמוס אשר היה בנוקדים מתקוע". בקהלת: "דבר י" קהלת בן דוד". ואל נשכח את ספר דבר י" הימים למלכי יהודה ואת דבר י" ... למלכי מדי ופרס.

כל אלה ורבים אחרים נותנים לנו כוח ורצון להרבות מהדורות נוספות של דבר י" בתולדות ימי כפר הנשיא.

י ע ל ש.

* שבוע שקט יחסית, סוף שבוע רטוב וסגרירי, שתוצאותיו מעט גשם - אך הרבה בוץ.

* במשחק נגד טובא ניצחנו 0:1 הודות לשוער המצויין של טובא, שבלם המון שערים אפשריים נוספים מצידנו.

* התקיים סמינר צנוע לאוהדי ה"ריפוי" (Healing), בהנהלתה של מומחית מאנגליה.

* קהל של מאות בא לצפות ב"אינדיאנה ג'ונס" ופלאי אמנות הקול-נוע. אנג'י (ודוד) לא איכזבו והיתה גם גלידה!

* ביום ב' בערב יצא קומץ חברים לקונצרט קאמרי מצויין בכרמיאל. למי שעוד לא ביקר באולם היפה בעיירה מסודרת זו - מומלץ שיעשה זאת בהזדמנות. היש עוד מקום בארץ, שבו מכבדים את הבאים בכניסה לטרקלין בכוסית יין ועוגיות שוקולד - חינם אין כסף?

* אנשי בית-הספר המקומי סיפרו, שאחרי הביקור בבריכה המחוממת של קיבוץ משגב-עם (במסגרת שבוע הבריאות) חלו מחצית הילדים בשפעת!

* דני נמלי סיים את חופשתו המשפחתית וחזר לארה"ב. להתראות, דני.

* במקומו באה דינה (לוי) לביקור קצר אצל אמה - וגם גדעון יבוא עוד מעט. ברוכים הבאים!

* קרן אפטרות השתחררה השבוע. ברכות חמות מכולנו.

* מזל טוב לעדי סימונס, שעבר טסט-נהיגה בהצלחה - הראשון מבני חברת הנוערים.

* איחולי החלמה לאילנה ר. שחזרה הביתה ולנוקי, שכרגע שוכב בצפת. גם לרוני בוטו, שמבקש לפרסם ברבים שלא נפצע ברוגבי, אלא בכדורגל!

שבת שלום ושבוע טוב

א ל ז ה

את הגליון ערכה אנגה
הוסיפה עיטורים - רג'י
הדפיסו אנגה ורות גלעדי

לקראת ועדת תכנון

לא מקובל אצלנו לערוך מסע בחירות לתפקידים לפני ההצבעה באסיפה, וטוב שכן. מצד

שני, אין אפשרות שחבר המועמד לתפקיד יסביר את השקפותיו ותוכניותיו לגבי אותו תפקיד. בדרך כלל הדבר אינו נחוץ, כי הסמכויות והמגבלות של כל תפקיד מוכרות לציבור. לא כך במקרה של ועדת התכנון, שהאסיפה החליטה על הקמתה, מבלי להגדיר - אפילו באופן כללי - סמכויותיה או תפקידיה. משום כך אני מרגיש צורך להסביר, כיצד אני רואה את תפקיד הוועדה.

לפני שהסכמתי לעמוד כהצעה לריכוז הוועדה חשבתי הרבה על הדרך, שבה אנחנו מתכננים את המשק: השתתפותי בשיחת ההבהרה שנערכה עם פרדי כהנא לפני כחודש, וביקרתי אצלו במשרדו בבית העמק לשיחה אישית. מאז הופיעה ההצעה על לוח המודעות שוחחתי עם כמה חברים, כדי לשמוע כיצד רואים הם את תפקיד הוועדה, ומצאתי שיש דעות שונות באופן משמעותי בנושא. זו סיבה נוספת שאני מרגיש צורך להסביר את גישתי.

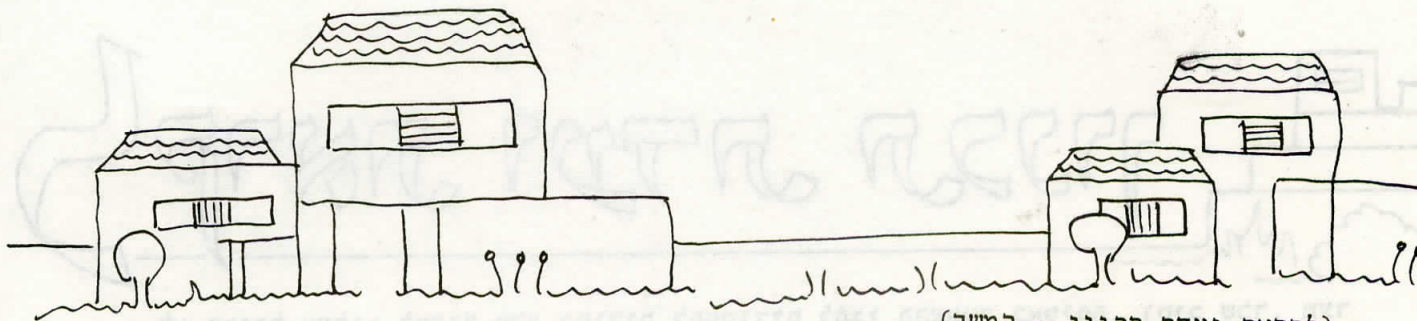
התפקיד הראשון והעיקרי של ועדת התכנון היא להגיע להכנת תוכנית-אב ליישובנו. עד עכשיו הבנייה במשק נעשתה ללא תוכנית-אב וללא מתכנן: הכול מתוכנן ומוקם לפי המצב הרגעי, ובדרך-כלל העניין מובא לאסיפה בלחץ זמן. מעט מאוד חברים משתתפים בקביעת התוכניות והקהל למד להתייחס לכל הנושא של תכנון באדישות מסוימת. בהרבה מקרים האינפורמציה הוגשה בצורה לא מובנת או ברורה, וזה עזר להרחיק את הקהל מהתערבות בנושא. נעשו נסיונות פה ושם לשתף את כלל הציבור בדיונים לקראת פרויקט מסוים, אך זה לא היה נוהל מקובל וגם לא עורר השתתפות רבה. חשוב לציין כאן, כי מצב דומה שורר בהרכה משקים.

למרכה הפלא התוצאה, מבחינת מראה קיבוצנו, איננה רעה כלל וכלל. נעשו כמובן טעויות, אבל יש להניח כי גם כשתפעל ועדת תכנון והכול ייעשה על-פי תוכנית-אב, יהיו עדיין טעויות. אין שום חוק האומר, שנעים יותר לחיות ביישוב מתוכנן מאשר ביישוב שסתם גדל. אם כן, מדוע לא להמשיך לפעול כמו שפעלנו עד עכשיו? לשם מה להקים ועדת תכנון?

מי שמתעניין בהתפתחות הארכיטקטורה המודרנית, ובמיוחד בנסיונות לפתור את הבעיה של תכנון בתי מגורים ליחידים ולהמונים, יודע כי אחת הסיבות לכישלון כמעט כל הפתרונות לבעיה היא ניתוק בין המתכננים והציבור עבורו הם מתכננים. מי שהזדמן לצפות בסידרת תוכניות טלוויזיה של הבי.בי.סי. והטלוויזיה הצרפתית, "הארכיטקטורה בצומת הדרכים", יכול היה ללמוד את העניין בצורה נוקבת ביותר. אם יש הצלחות בתחום זה, הן רק במקרים שהמתכננים יצרו קשר עם הצרכנים ולא להיהלך בתכנון. אם נבדוק את המצב אצלנו נראה, כי הדברים אינם שונים כל-כך. זכורה לי היטב ההרגשה המיוחדת שהיתה לדיירי הפרויקט הראשון, כאשר ניתנה להם אפשרות להחליט על פרטים קטנים, אך חשובים, בתכנון בתיים. לעומת זאת כולנו מכירים את התסכול המעיב על השימחה של קבלת בית חדש, בגלל חוסר האפשרות לקחת חלק בתכנון. לא נחוץ זיכרון ארוך במיוחד, לזכור גם את התגובות של אותם החברים והחברות שהתמקמו במרכז השירותים החדש.

לדעתי, גם השימחה במקרה האחד והאכזבה במקרה השני אינן רק בגלל תכנון לקוי, אלא גם בגלל חוסר שיתוף של החברים במעשה התכנון. מצב כזה לא הולם את צורת החיים שלנו. אין עלינו שלטון מרוחק, אין אפילו צורך בבניין המוני וכל הקשור לבושה נתון לשליט-תנו, אם רק נרצה בכך.

יש לפחות שלוש דרכים להגיע לתוכנית-אב. מישור מהקיבוץ יכול להזמין מתכנן ולקבל תוכנית-אב. הוא יבוא למשק, יבקר בכל הענפים והמגזרים, ידבר עם מי שהוא יחליט לדבר, ובסוף תצא תוכנית-אב שלו לאור ותובא לאסיפה. דרך אחרת היא להקים ועדה, אשר - לפי ראות עיני החברים אשר יושבים בה - תכין נתונים כהנחיה למתכנן. הדרך השלישית, שאני מאמין בה, היא הארוכה מכולן, אך לדעתי היא הנכונה וההולמת את דרך חיינו. תיבחר ועדת תכנון, שתיזום ותרכז דיונים בכל מגזר בקיבוץ - כלכלי, משקי, חברתי, חינוכי, ענף הנוי, כל שיכבה באוכלוסיה וכל קבוצת אינטרסים. הדיונים יתקיימו בהתייעצות עם מומחים בכל נושא שנראה רלבנטי, כגון תחזיות דמוגרפיות וכלכליות או שיטות בנייה חדישות, ומטרתם תהיה להגיע לסיקור הקיים ופרוגרמה (ז.א. הנתונים והדרישות שצריכים להנחות את המתכנן) לגבי הצרכים בעתיד. במערכת הדיונית ישתתפו חברים רבים ככל האפשר

(לקראת ועדת תכנון - המשך)

ובהרבה מקרים הדיונים יגררו הבהרה מעמיקה של מטרות ויעדים בחיינו. תוצאת לוואי חשובה לתהליך יכולה להיות המעורבות הרחבה יותר של החברים. יש לי רושם, כי חלקים נרחבים של החברה ניתקו את עצמם ממעורבות בענייני הקיבוץ ומתעוררים רק, כאשר נושא מסויים נוגע להם אישית.

לדעתו המקצועית ולפי נסיונו של פרדי כהנא, התהליך שתיארתי לעיל לוקח כשנתיים מתחילת עבודתה של הוועדה עד להכנת תוכנית-אב מוכנה לאישור האסיפה ועולה סכום כסף לא מבוטל. התהליך דורש תוכנית הגשת מידע לציבור, לא רק לעודד מעורבות, אלא גם לאפשר הבנה ושיקול על סמך הסברה, שמטרתה להיות מובנת.

בסיום, המשימות שתיארתי בקצרה לעיל מהוות אתגר רציני ביותר לוועדת התכנון. אם היא תצליח לעמוד בו, יהיו התוצאות יותר מאשר תוכנית-אב בלבד. אולי נצליח לחדש את המעורבות של החברים כולם בנעשה בהם ו"עבורם". נדמה לי, כי הדבר נחוץ מאוד בכפר הנשיא בשנת 1986. אני תקווה שתקום ועדת תכנון ושהאסיפה תאפשר לה לקחת על עצמה את האתגר החשוב הזה.

מקס מדר

הפרט והפרטיות.

ההתגוננות של קולין בגליון 999 לא היתה ברורה. אם כוונתו לטעון שמוסד מסויים פעל בפזיזות וגיינה בפומבי חבר מסויים ללא צורך, אין לי ויכוח איתו. אינני מכיר את המקרה, אינני מכיר את הרקע, אינני יודע אם אותו חבר היה בכירורים קודמים עם המוסד או לא, אינני יודע אם החבר הביע חרטה על מה שקרה או אם "ציפצף" על המוסד. במצב כזה יכול להיות שלקולין יש מספיק מידע כדי לקבוע שהמוסד טעה.

אך אם קולין רוצה לאסור על פרסום שמות בכלל, אז הוא מבטל את אחת הדרכים המועטות שיכולות להפעיל את דעת הקהל. התנהגותו של בן-אדם נקבעת לא רק, ואולי אף לא בעיקר, על-ידי מצפנו האישי, אלא במידה רבה על-ידי דעת-קהל, וזאת לא רק בקיבוץ. אך בקיבוץ, כאשר הוצאנו מהמילון שלנו כמעט כליל את המילה "עונש", התפקיד של דעת הקהל חשוב ביותר ומהווה קיר מגן נגד אנוכיות יתר של הפרט, זלזול בחברים אחרים, הפרת החלטות שקיבלנו ביחד, ועוד. במשך השנים דעת הקהל נחלשה אצלנו מאוד ואם קולין רוצה לאסור את השימוש בכלי הזה של פרסום, מסקנתי היא שהוא רוצה להחליש עוד יותר את דעת הקהל.

אבל יש עוד צד לעניין. בואו ניקח דוגמא מסויימת והאפשרויות לרעה שישנן, אם אין פרסום. נגיד שחבר "א" לקח מכונית ללא הודעה ולמזלו הרע קרתה לו תאונה שהוציאה את המכונית משימוש. הוועדה קיימה בירור עם החבר וכמובן לא פרסמה שום דבר.

תסריט א': החבר מספר לחברים שלו: "היה בירור, הלכתי למרות שאין להם זכות ואמרת שזה לא עניין שלהם, שישקו לי ב...". וחברים מעודדים אותו - "אתה גבר, אתה צודק מאה אחוז". האם זה עוזר לבנות חברה מסודרת, שבה החברים מתחשבים אחד בשני?

תסריט ב': כערב מצלצל לסדרן התחבורה חבר, שנקרא לו חבר 1, שצריך את המכונית לעבודה. הסדרן עונה - "מצטער, האידיוט הזה, א, לא רק שלקח את המכונית בלי רשות, אך גם הרס אותה".

חבר 1: "מקווה שלפחות קיימתם בירור."

סדרן: "כן, אך מי שם על בירורים כאלה? מה אפשר לעשות, להגיד נו נו נו?"

חבר 1 כועס מאוד, כמובן, על השיבושים בתוכניותיו. מספר לאשתו, חברה 1, היא

(הפרט והפרטיות - המשך)

מספרת לחברה שלה.

חברה 1 - "שמעת? חבר X ג נ ב אוטו והתנגש במהירות רבה באוטו אחר והרס את האוטו שלנו".

חברה 2 - "באמת? מקווה שלא היו נפגעים". אך היא מספרת לבעלה, חבר 2.

חברה 2 - "אתה יודע שחבר X גנב אוטו והתנגש במהירות אקסטרה והרס אוטו?"

חבר 2 - "מה אפשר לצפות? האיש הזה שותה יותר מדי".

חבר 2 לחבר 3 - "השמעת, חבר X הרס אוטו שלקח בלי רשות. מניח שהיה שיכור".

חבר 3 לאשתו, חברה 3 - "חבר X שוב הרס אוטו. אומרים שהיה שיכור, לא אהיה מופתע, אם הוא עשה את זה, כדי לקחת את החברה Y איתו. יש כל מיני שמועות".

חברה 3 לחברה 4 - "שמעת? חבר X לקח אוטו בלי רשות, היה קצת שיכור ונסע במהירות פנומנלית והרס את האוטו. מזל שחברה Y שהיתה באוטו לא נפגעה. איזה סקנדל זה היה!"

חברה 4 לאשתו של חבר 3 - "האם את לא חושבת שבעלך נוסע יותר מדי בימים אלה? במקומך הייתי נזהרת. את יודעת, בעלים אחרים x x שנות נישואין מחפשים.

אז החברים מתפלאים שהזוג הזה לא נראה באף מקום ביחד!

האם כל הצרה הזאת כדאית לעומת כמה מילים על דף נייר?

מכאל כ.

ש י ב ו י ב ש ע ו ת

ה מ ר פ א ה

מעכשיו ד"ר שלום יקבל קהל ב:

יום ב' 13.30 - 15.30

יום ג' 16.00 - 18.00

יום ה' 7.30 - 9.30

א ל י " ן - ALYN

ביום ב' - 29/12/86 נוסעים לבקר

בבית חולים אלי"ן בירושלים.

נא להירשם בלוח מול המזכירות.

נ ר - ז י כ ר ו ן

ט"ז בכסלו - ריינה וולפסדורף (*)

י"ט בכסלו - לואי נתן

כ"ה בכסלו - משה דוארי

לחברים שבוע טוב ושבת שלום!

בשעה טובה הוצאנו

ד פ י ט ל פ ו ן ח ד ש י ם
ומעודכנים יותר -
א ו ל ם

(א) נפלו מספר טעויות בהדפסה

(ב) מאז הדפסת הדף ועד להפצתו חלו מספר שינויים.

עתה ובעתיד אנו מפרסם שינויי מספרים בדפי 'דברי הכפר', וכל חבר ישנה את המספר בעצמו בביתו. דף חדש יודפס ויופץ רק אחרי 'הנדידה' הגדולה עם סיום בניית הפרוג'קט החדש.

מש' בסו - 598

מש' יוסי כץ - 089

מש' וינוגרד - 586

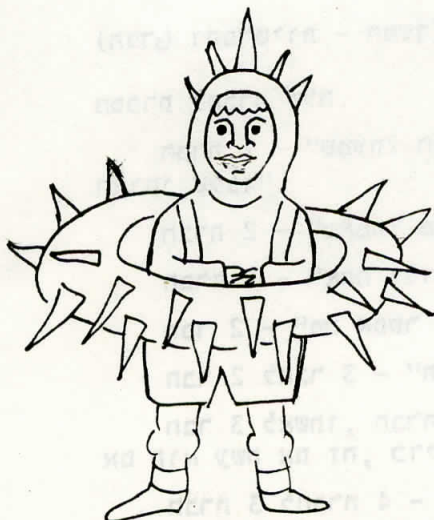
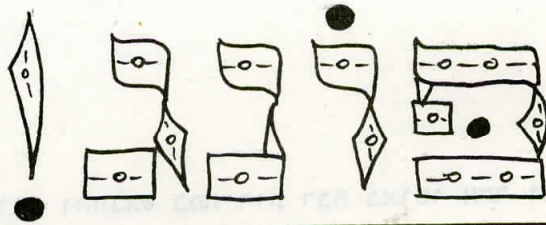
מספרה - 543

ג'ורא שיינגזיכט - 835

אפרת אדלשטיין - 836

למידע נוסף (או הודעות על טעויות נוספות!) נא לפנות למזכירות אצל צביה כץ.

(*) השם כשט בטעות לפני שבוע. סליחה.

(לאדי ולשושנה)

קצת אמירות:

הקיבוץ חברה מחבכת.

ולא אחדש - פני הדור הצעיר - אספקלריה של המבוגר.

וגם - חיים ומוות ביד הלשון.

וכיום גורסים בהשתלמויות וקורסים: חינוך דרך חיזוקים חיוביים ועידוד וביקורת בונה. (אותו נער, שבמספר ימי עבודה במפעל התנהג בצורה לא נאותה, עבד לפני כן בכותנה חודשים בלי חשבון שעות ומאמץ...).

קל ומפתה להסיק מן הפרט אל הכלל ולהצהיר שפני הנוער כפני הצוהר הצר שבו צופים (צה, צה, צה).

ואמירות כנ"ל גורמות להסתגרות ולהתגוננות.

האם לרוצץ, לרמוס, לדכא ולהשמיץ מישהו יעזור לו להרגיש חזק ומכובד ויאה, כדי ליזום וליצור? והרי זה מה שאנחנו מעוניינים שהנוער יהיה ויעשה, ולא שיהיה תקוע בענייני התגוננות והצדקות.

ועוד אמירה:

כל אדם יצדיק את דעות החברה עליו.

וכשאדם שומע סביבו, יכמה שהוא שטחי ולא רציני ולא פעיל ועסוק כל הזמן בהבלי העולם הזה - הרי זה מה שיקרה (אפילו אם מדובר בנוער).

קצת אמון ונתינת אחריות ומרחב - וגם התוצאות שונות (יעידו יופי ורוי ומטפלות הגיל הרך וג'קי ודדוש ואמנון ועוד).

מתוך מגע יומיומי רצוף עם הנוער למעלה משנתיים אני יכולה להבטיח לכם, שהם בסדר גמור, מה שנקרא חברה טובים. כמו לכל נוער בגיל זה יש היתקלויות וויכוחים וכו' וכמו לכל נוער בגיל הזה - ובכל גיל - רק חיזוקים חיוביים וביקורת בונה יביאו להמשך הנתיב הרצוי.

שלומית

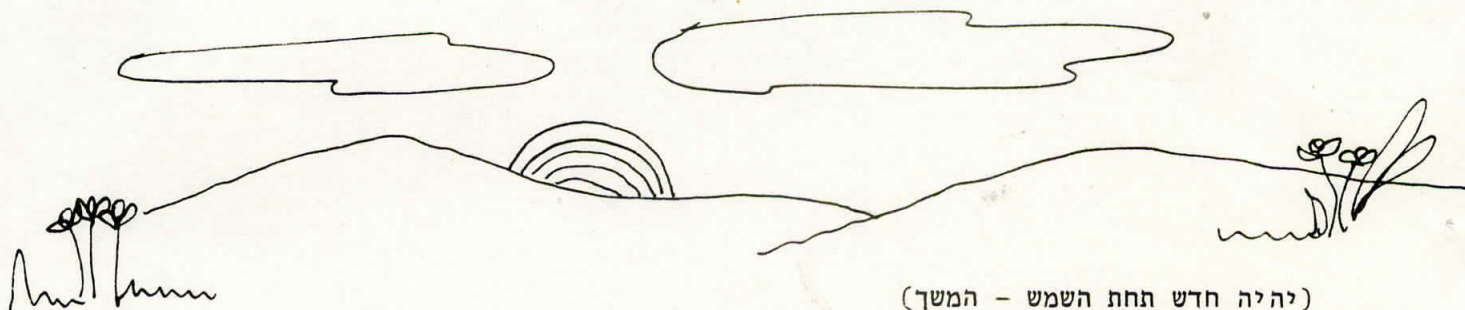
יהיה חדש תחת השמש.

מבחינות מסוימות אני צופה מהוצד, מבחינות אחרות אני מרגיש כבמרכז הקלחת. צופה בעניין רב במשחק הפינג-פונג, המתנהל בין חברת הנעורים לבין גורמים שונים במשק. מדי פעם אני מתרגם מהלך זה או אחר לאנגלית, כדי שחברי שנת ההכשרה יוכלו אף הם "ליהנות" מהמשחק, במיוחד כאשר הם משמשים כרשת בין הצדדים.

אבל בשלב מסוים העסק פוסק מלהיות משחק והוא הופך להיות מציאות, שכלל שהיא קודרת יותר, מתרבות הטחות, האשמה, וכשהכול כבר נאמר נשאר המציאות בעינה - קודרת ושום דבר לא נפתר.

חברת הנעורים של שלהי 1986 אינה חידוש בנוף של כפר הנשיא. אנחנו לא היינו יותר טובים ויסלחו לי חברי לכיתה, אבל הרגשתי היא שמן הרגע שעזבו בני "חרמון" את שכבת הנעורים נפתח פולק חדש בתולדות חברת הנעורים ("הדשא של השכן...?").

(יהיה חדש תחת השמש - המשך)

הפולמוס סביב חברת הנעורים יכול דווקא להיות מאוד קונסטרוקטיבי, אם הוא יעורר אנשים לעשייה. אני חושב שכל מי שכתב מעל דפי עלון זה קיווה שכך יהיה. אך, כמו שאמר קהלת "אין חדש תחת השמש", גם הגל הזה ידעך ויש סיכוי רציני שחופ מלהוליד עוד בדבך של מרירות, לא יעשה דבר.

אם חושבים על פתרונות לבעיות האקטואליות בחברת הנעורים, יש לעשות הבהרה אחת: אין זה הוגן ובוודאי לא אפקטיבי, לבוא בטענות כלפי בני חברת הנעורים. ניתן להציע להם הצעות בסגנון: "או קיי, אז די 'נדפקתם', אנחנו לא עשינו מספיק, לא התאמצנו ולא השקענו, תסלחו לנו, וכעת תעזרו לעצמכם להפיק את המקסימום ממה שעוד נותר". אבל זו יכולה להיות רק פנייה - וודאי שלא דרישה. אם אנחנו סרחנו, אל לנו לבוא אליהם בטענות.

את הפתרון אני רוצה לחלק לשניים. האחד לטווח קצר והשני לטווח ארוך.

בטווח הקצר צריך להתחיל לעשות, ויסלחו לי בני חברת הנעורים, אבל גם לדעתי מיגוון החוגים העומד לרשותכם הוא נהדר, אבל לא מספיק, לא מבחינת הזמן שאתם מקדישים להם, אלא מבחינת התוך שלהם (בשביל זה באמת לא צריכים מדריכים, צריכים אנשי מקצוע ואלה הרי יש די בשפע). אם כך, מה כן "לעשות"? למשל: השנה מציבים בכל תנועות הנוער ומוסדות החינוך את יום הולדתו ה-100 של בן-גוריון. אני חושב שיהיה מאוד יפה ללמוד לא רק על בן-גוריון כחלק מהעבר, אלא על המצב שישראל נמצאת בו היום על רקע דמותו האגדתית של בן-גוריון. אחד הדברים שנגלה, למשל, הוא שהרבה אתגרים עומדים לפנינו, ומה יותר קוסם מלהתמודד עם אתגר ולהרגיש שאתה יוצר לך סביבה יפה יותר. סידרת פעולות מהסוג הזה לא דורשת קורס הכנה באפעל, היא דורשת לשבת ולתכנן.

בטווח ארוך יותר, כדאי שנשב (ואני מוסיף "נ" בתחילת הפועל בכוונה) ונכין תוכנית שנתית לפרטי פרטיה, נרשום אותה בצורה כזאת שקשה יהיה "לברוח" ממנה - מעין התחייבות. וגם אם השעה תהיה אחרי חצות והפעולה למחר עוד לא מוכנה - התוכנית מחייבת להמשיך לעבוד עד שתיים אחרי חצות.

שלומית, אני תמיד מתלונן על כך שאין לי הרבה זמן (הטענה המקובלת של כל הדברנים הגדולים), אבל אשמח לעזור. לא הייתי רוצה להישאר בגדר "דברן" בלבד. אם העשייה כבר בלאו הכי בדרך, אני לוקח את כל מה שאמרתי חזרה, אם לא - אני נכון להתחיל, עכשיו.

לצוות שעובד עם חברת הנעורים גם כדאי להקדיש מילת הוקרה, כי לטוב ולרע - אתם עדיין בין המעטים שעושים.

ולחברת הנעורים עצמה - אני באמת חושב שאין בכם אשמה, רק אל תהפכו למופע של חבובות, שכשאתן מפעיל מאחורי החבובה - היא שוכבת מוטלת כמתה על הארץ, וכשיש מפעיל היא חיה ותוססת.

לסיכום, אני מפשיל שרוולים ומחכה לתאריך של הפגישה הראשונה. לא איזום אותה, כי אני רוצה לצחוק בטעות על אלה שכבר עושים, ולהם תודה.

א ל י ש ע

נ.ב. לידיעת הציבור - אנחנו מחכים לחדר שיוקצב לנו ע"מ להקים בו מרכז הדרכה. כבר שלושה חודשים ההצעה עומדת בעינה, אבל חדר - אין! סתם עניין של סדר עדיפויות, לא יותר!

הבלי מצויה של עלון קיבוצי.

לקראת גליון זה "עשינו דוקטורט" בנושא תולדות העלון שלנו,

נברנו בתיקים, דפדפנו, צילמנו, שיחזרנו, גזרנו, ואני מקווה שהתוצאה תענין לא רק את הותיקים, אלא גם צעירים יותר, שיוכלו להדביק בדבך בוסף לחומת ה"שורשים".

מס' 1 - עדיין לא בשפת עבר

KIBBUTZ HABONIM

M A N S U R A.

YOMAN NO. 1.

APRIL 1949.

We intend to publish this yoman at fairly regular intervals in order to keep chaverim who are not at home (on outside work, in the Forces or on Hachshara) informed of events and developments in the Kibbutz. The Yoman can also serve as a Forum for discussion of the various problems - social and economic - confronting us as a Chevrá.....but only with the active participation of chaverim can the Yoman succeed in its function as a public forum.

מס' 2 - העברית כבר שולטת

מנסורה קבוצת הבונים

יולי 1949 24 שנה להתישבות

ע ת ו מ ת ק ו פ ה

ישנם רגעים בחיי חברה קבוצית המחייבים אותנו להתעכב להשקיע אחר על סנת לסקור ולסכם, לבדק ולבקר. עם תום שנתנו הראשונה בהתישבות הגיע גם בסבילנו הרגע הזה של ספקד, כי ברור לכולנו שעומדים אנחנו בנקודת מפנה מכרעת בחיינו. עבורו כמעט שלס שנים מאז הגיעו ראשוני חברינו ארצה. אתם התחיל תהליך רצוף של רכוז והתלקטות חברינו רוב-רובם יוצאי תנועת "הבונים" האנגלית.

ב'

י"א אלול 1951

שוב...מס' 1

נה כפר-פניא

קט תשי"א.

הנסיון השני

אחרי הפסקה ארוכה, אנו שוב מוציאים עלון. העלון הראשון, אחרי חיים של ששה חדשים, נכשל אך ורק מסיבה אחת - החברים לא השתתפו בפוצאתו. הפעם בכוונתנו להוציא כל שבועיים דפים לאינפורמציה, אין אנו מעמידים לפנינו מטרות גדולות. נהיה די מרוצים אם נוכל, כל שבוע שני, למסור לחברים על המתרחש במשק ובחברה.....

וסוף סוף.... "דבר י" - מס' 1 (כמובן)

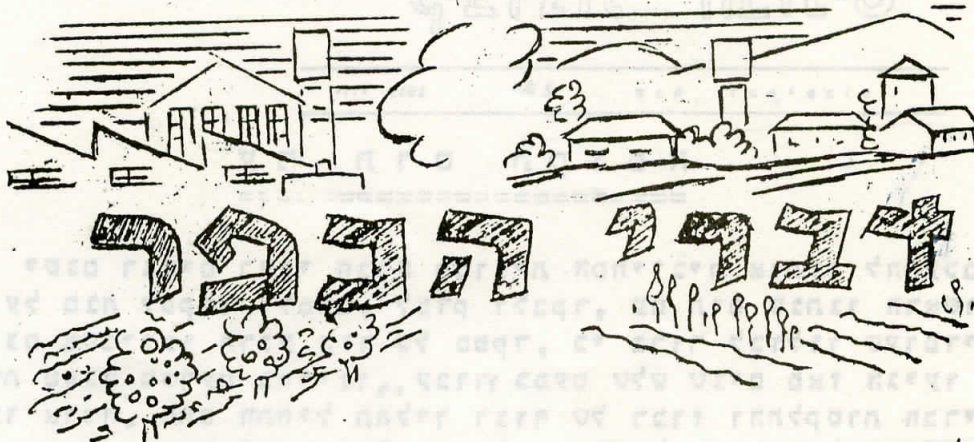
ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ ישראל
אחוד הקבוצות והקיבוצים

דברי הכפר

מס. 1

ט"ז ניסן תשי"ב
11.4.52

אחוד הקבוצות והקיבוצים. הכונים-התנועה המאוחדת. כפר הנשיא

הגענו כבר
למס' 16

6.5.54.

מס. 16

ג' אייר ה. תשי"ד

החסדרות הכללית של העובדים העברים בארץ ישראל

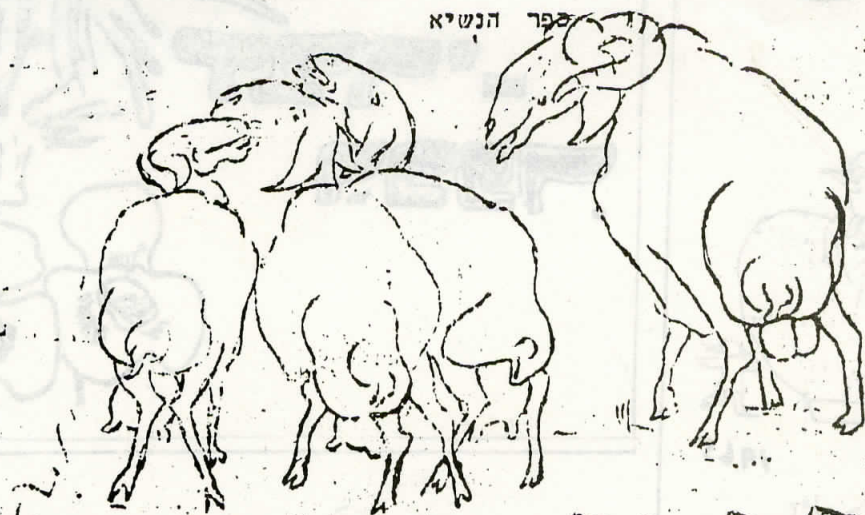
הכונים - התנועה המאוחדת

אחור הקבוצות והקבוצים

ואחרי שנתיים בדיוק

מס' 28 !

ספר הנשיא

דברי הכפר

17.5.56

מס' 28

ו' סיון, תשס"ז

עם הופעת העלון

לאחר הפסקה של שבועות מספר, עלוננו יוצא לאור מחדש. אנו חושבים כי חשוב מאד שלא תחול הפסקה בחופעת עלון זה, המשמש כלי בסרי לחינוך החברתיים והמשקיים כאחד. העלון מרחיב את אופק החבר, העובד בענפו, ומביא גם אינפורמציה וגם בקורת על הנעשה ועל החסר בכל שטחי חיינו. לשם מלוי משימתנו, ודוטה חשתיפות החברה כצורת כתיבת מאמרים ואנו כוונים את כל תכניותנו על גיטה חיובית מצד החברים שיחקשו לכתב משתו, או אפילו שיכתבו מכלי לחכות לפניחנו. ובכך יגש כל חבר לשלחן הכתיבה ויעשה את מלאכתו.

דברי הכפר

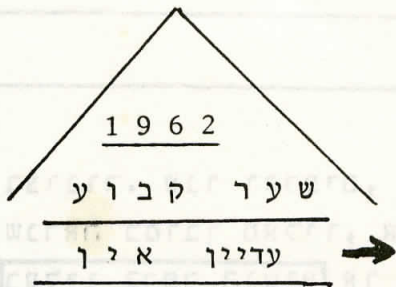
גליון ידיעות פנימי

מס. 67

18.4.62

היינר הניסיון

דברי

הכפר

1965

דברי
הכפר

דברי הכפר

כפר - הנשר 84' 9/10/1968 יו תשרי תשכ"ח

ד ב ר

ה מ ע ר כ ת

1968

סוף סוף מופיע שוב "דברי הכפר". המשבר

שעבר עלינו היה קשור בקשרי הדפסה, אולם כעת אנו מקווים לעלות שוב על הפסים.

....נתקלים. הוא חוסר הד

בציבור. אנו יודעים, שאין נוהגים אצלנו להלל את מה שנראה כמובן מאליו, אולם לנו לא ידוע אם אמנם יש צורך בעלון בכפר הנשר או לא. אנא, אל תתנו לנו את ההרגשה של קול קורא במדבר, בקורת או מילה טובה, אבל השמיעו קולכם!

בתודה

ה מ ע ר כ ת

חורף תשכ"ח

מס. 79

אוי
וי

ה'

סוף סוף

שער

קבוע

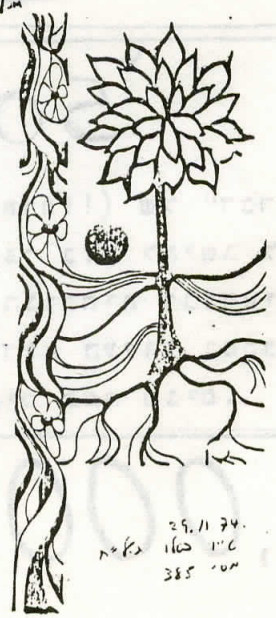
4.א.4

אחור הקבוצות והקבוצים. הכוננים-התנועה המאוחדת. כפר הנשיא

דברי
הכפר

אותה
הגברת
בעינינו
אדרת

29.11.74
160
385

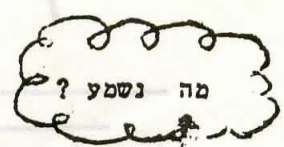
ולפני

12

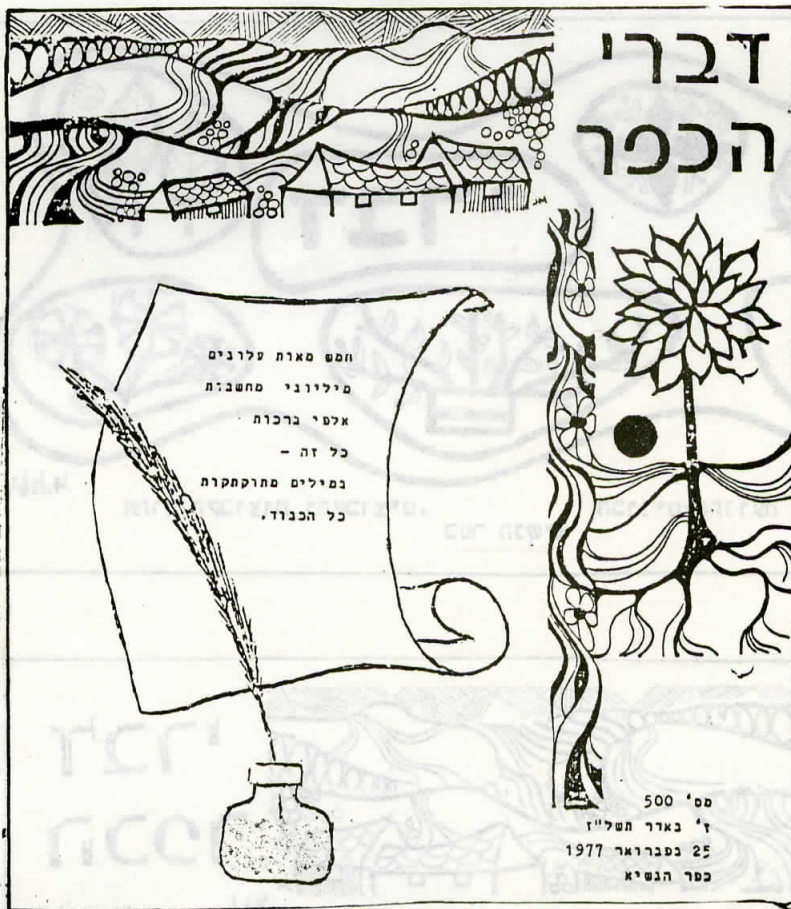

שנה

כפר הנשיא - דברי הכפר מס' 385 29.11.74 - סוף חש"מ

* היום אנו נפרדים מדף-השער הישן, שליווה אותנו זמן רב - 6 שנים בקירוב, ואליו הת-רגלנו וציפינו לראותו מידי שבוע.
גם השער החדש הוא פרי עבודתה של גילה מדר, והננו מקווים שיעמוד בראש הרבה עותקים של עלוננו בשנים הבאות.

"ובכל 500"

עם הופעת גליון מספר 500 (חמש מאות!!) של "דברי הכפר" אנו רוצים לברך קדם כל את עצמנו שהגענו בזה להישג לא מבוטל. כמובן שלא תמיד הופיע העלון במתכונת הנוכחית ובודאי שלא כל שבוע. קצת בררנו אצל יצחק עדר על תולדות העלון ומתברר שהוא עבר גלגולים רבים והפסקות שנמשכו לעתים כמה שנים.

וביום מלג'יון ה- 1,000

קדימה! לקראת גליון ה-2000

עול "דברי הכפר" - בציבט לארצינו.

כעת, כשאנו קרובים לגליץ מס' 1000, צריך לחזור הרבה שנים אחורה, לתקופה שבה הופעת עלון לא היה דבר מובן מאליו, אלא היה תלוי ב"משוגע לדבר".

עלון המשק הראשון, בשם "ניב כפר הנשיא" הוצא בראשית 1951 כעיתון-קיר והוכן על-ידי צבי כוכבי, שצייר גם את השער. שני המספרים הראשונים הוכנו במכונת כתיבה ונחלו על לוח-המודעות בחדר-האוכל, היתר שוכפלו והופצו בלוח תאי הדואר (שהיה תלוי גם כן בחדר-האוכל). עלון זה לא האריך ימים וזכה לשש הופעות.

בעקבותיו, וביוזמת המזכיר דאז מיכאל כהן, יצא כחצי שנה לאחר מכן עלון בשם "דברי הכפר", במתכונת של חצי גליון פוליו. הופעתו היתה כפעם בחודש וזה נמשך בערך עד תקופת החלפת המזכירים והספקנו להגיע עד למספר 13.

מקץ שנתיים נעשה נסיון נוסף, בראשית 1954, וכך התקדמנו בהליכה איטית ובהפסקות עד למספר 26, שהופיע בנובמבר 1956, כשהמערכת דאז הודיעה על פירוקה. ריחמתי על העלון המיסכן והרמתי את המשא. סחבתי עול זה במשך ארבע שנים, עד סוף 1959, והגענו כבר למספר 63. במשך תקופה זו הייתי מערכת של 1 חברים - אספתי, ליקטתי, ראייתי וצדתי את המאמרים (חלקם גם כתבתי בעצמי), חתכתי, בשתי אצבעות, את השעווניות (סטנסילים - בלע"ז) ושכפלתי אותם במכונת ה"גסטטנר" העתיקה, שהיתה במזכירות. לאחר חיבור הדפים הייתי מגייס את ילדיי לפזר את העלון לחדרי החברים. עקב עומס העבודה בבריכות הדגים והשינה בפעוטון/גן/בית-ספר הספקתי להכין רק עלון לחודש בערך, וכשכן של גבריאל לחצתי עליו לצייר שער, שונה לכל הוצאה, לפי הצעת איור שביקש שאגיש לו.

לאחר שזנחתי את העריכה באו תשע (9) שנות בצורת, עם כל מיני נסיונות להחיות את העלון והגענו בסוף 1968 למספר 82 (בממוצע שני עלונים לשנה). ורק אז הבינו סוף סוף במזכירות, שיש למסד את דבר הוצאת העלון, כחלק מעבודתה השוטפת של המזכירות. סיכמו וביצעו. מספר 83 יצא לאור העולם ביום 1.10.68 - ומאז ועד היום אנו מוצאים בכל יום ו' את העלון בתאי-הדואר, דבר שנהפך לכה מובן מאליו, שאם הופעתו מתאחרת אפילו ליום - מתחילים לשאול "מה קרה?"

יצחק עדר

לפני עידן ההופסס.

(1982)

אריק א.

"דבר י" מתבונן בעצמו.

התכנסנו, השתכנו, ביקרנו, שמענו, דיברנו (לא דופי, אנחנו מקווים - אחרת יישמע כמו רשימת חטאים ביום הכיפורים).

יש בעיות טכניות שאם לא נפתור אותן לא יצא לאור עלון הקיבוץ כלל.

ציונה, עמוד התווך של השטח הטכני, עומדת לנסוע לחו"ל. בזמנו המפעל קיבל על עצמו את עניין הדפסת הסטנסלים. כיום חייבים לקבל מישהו שמסוגל להדפיס את העלון במשך יום עבודה אחד. בלי זה כל שאר הדברים סרק. רצוי שסדרני העבודה באשר הם יקחו בחשבון שאי-אפשר להקציב חצי יום לעבודה זו בתקווה שאיך שהוא משהו יופיע. להדפסה חייבים לתת יום עבודה שלם.

בעיית העיטור בשארית לעת עתה בעיה. ועדת העבודה אינה מוכנה להקציב חצי יום לעיטור ולכן עפרה, לצערנו, תחדל לעטר את דפי העלון. החלטנו לפנות למספר חברים המסוגלים לעשות משהו בשטח הגרפיקה, כדי שבמעין "סבב" יעטר כל אחד פעם אחת בשישה שבועות (יש כבר חמישה מוכנים).

מגליון זה ישנה "מה נשמע" את מחכונתו. צילה ומשה יכתבו את הטור אחד לשבועיים (כל אחד), אולם לא יתעסקו בענייני לידות, מילואים, איחולי החלמה וכדומה. בסוף יתחרו עם כותב הטור "בינינו לבין עצמנו".

לא בזנח את הלידות ושאר הרכילויות. עדנה ואלזה תטפלנה בכל מה שרצית לדעת על הפרנסה שאנחנו מספקים לבתי חולים וכו'. קיימת גם הצעה להוסיף טור "מה נשמע". ככוונתנו להוסיף להרחיב את העלון בתוספת טורים חדשים - הענף באש צולבת, ספורט וחינוך, ענייני חברה, פוליטיקה וביקורת.

כל מי שמוכן לכתוב שירים, סיפורים, מאמרים או לנצל דפי העלון למחאות כגון: איכפת לי, כואב לי, מדגדג לי, בא לי, יבוא על הברכה.

לסיום: עיון בעלוניו של כמה משקים אחרים משכנע שיש לנו עלון שעולה בתוכנו ורב-גווניותו.

אין בסיס לשמועה שמערכת העלון עומדת להתפטר. שקלנו שביחת שבת מחוץ למשרד סדרן העבודה וכל הפלקטים הין מוכנים: "העלון לא ימריא בלי מדפיסה" "דברי - האינשטייץ של מעלונים" "סוטים מתבגרים - התמסדו - אין לכם מה להפסיד מלבד האשליות" (משה מארכס) "אם תרצו יש לנו עלון..."

המערכת

לפני.....

א ר י ק

הודעה רבה

לכל בית כפר הנשיא - תגובות אחדות של נכרנים (שלא גרעו בהשק
אחרי חנוכה - אילנה, איה, ארזי, שרון, נורה, ליפא - לך
"כיף", "כשנינו אנו משחקים בנר ים, הודה רבה,
"הודה רבה מי אילנה, איה וארזי בעד יממתנו."

(שבתון)

ילבית כפר הנשיא שלום!

אני מודה לכם מאוד על הטובים שש

שמהתי לקבל ממכם טושים ושה

יא

אני מקווה שאצלכם החד

מועדון

פופונים + כיבוד באמפי.

בוד

TEA T1 בסוכה, ע"י הוותיקות

תערוכת כלים חקאליים במגרש החניה

ואחר...

17.00 פיקניק בסוכה, ע"י חברת הילדים

21.00 " ערב שח ומשחקי חשיבה במועדון

21.00 " מועדון הזמר, בסוכה

28/9 " 18.15 קבלת חג שמחת תורה, על גג חדר-האוכל

21.15 " ערב אושפיזין עם עמיעד, בח"א

יום ה' 29/9 " 15.00 "מסיבת סיום הקייץ" - פיקניק בכנרת

לאור ההצלחה וההדים החיוביים של הפיקניק הקודם, החלטנו לחגוג את
סיום עונת הרחצה בפיקניק בכנרת.

הפעם כל משפחה תדאג לעצמה לכלים ולאוכל (במידה ותראה זאת לנחוץ).
בשטח עצמו יוגשו הפריטים הבאים: פיתות, נקניק, גבינה צהובה, חמוצים
פירות טריים. בנוסף יהיה סיר עם מים חמים ותה, קפה, סיכר וכו' לשתייה
חמה ועוגיות. כפי שניתן לראות - אפשר לוותר על תוספות לארוחה הנ"ל

האופס

כישור בין הדפים.

אלזה

אם באחד הימים משהו ירצה לכתוב עבודת גמר על תולדות כפר הנשיא - יעשה טוב, אם ידפדף בין אלף הגליונות הראשונים של "דברי הכפר". הוא ימצא בהם חומר בלתי שיגרתי בתחום החברה, הכלכלה, התרבות - והאופי המיוחד של התבטאות במשך כל השנים, שרק אפשר לקרוא אצלנו.

אבל מכיוון שאין בכוונתי לעסוק בהיסטוריה של המקום, אלא במין "מחקר" נוס-טלגי של עיתוננו הצנוע - אשתף אתכם בכמה מן הממצאים שגיליתי מחדש בחיפוש בין הדפים הדהויים.

את השער הנוכחי הוציאו לאור לראשונה בגליון מס' 385, ב-29.11.74 - בדיוק לפני 12 שנה! לפני-כן השתמשו בשער אחר מודפס במשך 6 שנים ושניהם פרי עבודתה של גילה מדר. דפי השער בשנים קודמות היו מצויירים על סטינסיל, מקושטים פחות - וכמה יותר. בשנת 1971, משום מה, הוא הופיע ללא שם הקיבוץ, תאריך או מספר - ספרטני לגמרי. ומה עם "תוכן" השער? לרוב קטעי שירה, אך גם ציורים ותמונות. לתקופת מה שימש השער במה ל"מה נשמע" ו/או "בינינו" וגם איזה דו"ח של מזכירות או ועדה, אבל בלחץ הקהל החזירו את "שער היצוג". קוריוז: בגליון מס' 588 יצא דף השער ריק לגמרי!

המדור הוותיק ביותר הוא ללא ספק "בינינו לבין עצמנו" - ורק כתב אחד בכל השנים, חברנו אריק, מגיע לו צל"ש על התמדה ודבקות במטרה.

גם "מה נשמע" איתנו כבר המון זמן, כמעט מן ההתחלה. למדור זה היו הרבה כתבים, לפעמים - קבועים, לרוב מתחלפים מדי שבוע. חודשים רבים נכתב על-ידי זוגות או משפחות שלמות. הוא הופיע זמן רב בשני טורים לאורך הדף, כמו טור בעיתון ממש.

ימי הולדת ונישואין הופיעו שנים תחת הכותרת "צרור ברכות" ובימים ההם כל השמות היו מוכרים לכל הקוראים.

היו עורכים שכתבו "משולחן המערכת"; היו מזכירים שפירסמו מדור "משולחן המזכירות"; בנים שטיילו בעולם הירבו לשגר מכתבים ל"תיבת הדואר"; קראנו "לקראת האסיפה" ו"החלטות האסיפה"; נעשינו מלומדים מ"בשדה החינוך", כמו עכשיו מ"בית-ספר חי וקיים". מדורים פופולריים היו המדורים "מה בוער" (בערך בשנת 1968) ויותר מאוחר "זה איכפת לי". היו כתבי נוסטלגיה בשם "בימים ההם ובזמן הזה", ששונה ל"לפני 30 שנה אצלנו". רכזת תרבות נמרצת פירסמה דף שבועי תחת הכותרת "הנה מה טוב ומה נעים", עם תוכניות תרבות. הופיעו מדורים עם מתכונים לעוגות ופינה לעקרת הבית, מלאה עצות שימושיות. עוד מדור שהלך לעולמו הוא "מפי הטף" ואביא לכם דוגמא משנים עברו: "בזמן שיעור למוזיקה לכיתת היובל שאלה אלידה - מי היה הראשון שהמציא את המוזיקה? וחיכתה לתשובה 'האדם הקדמון'. כמה דקות דממה ופתאום נשמעה צעקה: 'אבא של שושנה (מדר)!!!'"

לא היו חסרים לנו נושאים לוויכוח חריף ונוקב על גבי הדפים, שלפעמים נמשך שבועות רבים - זוכרים את "חופש הפרט", המחלוקת על EST, ולפני שנות דור על "הלינה המשפחתית"? במשך שנים הופיעו דיווחים תדירים על ענפים וועדות - נוהג שהופסק ובמקומו אנו מקבלים אותם דפים נפרדים בתאי-הדואר. היו אלה שנים שכתבות שלמות מצאו את דרכן ל"יחד" ומשם לעיתונות הכללית.

שינוי דרמטי ומהותי הביא לנו עידן האופ-סט (1983) - גליונות בשלל צבעים, דפוס בכחול, ירוק ואדום, תמונות וכותרות מצולמות, ציטטות ישר מן המקורות ואין סוף של אפשרויות חדשות של עיטור וקומפוזיציות.

חולצת זרוא קוץ

משוט בין המדורים (המשך)

נסתיים גם הבילוי מסביב השולחן בבית, כאשר כל המשפחה נרתמה למלאכת ה"חיבור"
לפי התור ביום חמישי אחרי-הצהריים או בערב (ותמיד כעסנו על ה"אנגליזים"
שהתקשו לחבר את הסיכה דווקא בצד שמאל של הגליון!)

לסיום, נראה לי שעם כל השכלולים - ועם התבגרות דור חדש של כתבים, צפוי
ל"דברי הכפר" עתיד לא פחות מזהיר מעברו, ונאחל לעצמנו קריאה נעימה.
א ל ז ה

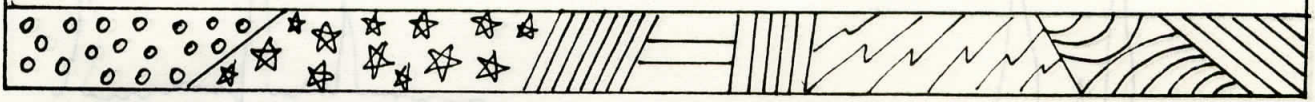
אלף ל'דברי הכפר'

דוברים של הכבר
שדיברו בעבר,
דוברים של היום
ודוברי המחר
יטבעו חותמם
ביחוד שביחוד
בתולדות המקום
בין עמוד לעמוד

הנני ואלו
באלף פרחים
לאלף פעמי
היותר
ואלף כותבים
ציירים, מדפיסים
יבטיחו המשך קיומך.

רחל אבידור

הנני ואלו
באלף מילים
לאלף פעמי
היותר
אם אלף שירים
לאלפי אירועים
שלעד נמצאים
בין דפיק
בין שער לגב
לכולם יש במה
לעוצמת הכאב
צהלת השמחה
על זה שאבד
ועל זה שנמצא
על מה שהשמיע
ועל מה שנשמע

היום מאתר לפגלות!

זה עוד היה בשנות ה-50, כש"דברי

הכפר" היה רק כוכב-שביט שהיה מופיע

אחת לכמה חודשים על שמי הקיבוץ, שגם

אני תרמתי את חלקי - בגדול! הוצאתי

לאור שני גליונות (אינני זוכר באיזה

הפרש זמן).

מה שכן זכור לי, זה שלא היה מב-

גנון, לא היו מדפיסות (בנות המשק

עוד היו בחיתוליהן) - למעשה לא היה

כלום. מה שכן היה, זה סדרן עבודה

וזה הייתי אנוכי.

כנראה שהייתי בעונה שקטה והחלטתי,

בזמני הפנוי, לערוך גליון של העלון,

כלומר לכתוב את רוב הכתבות, להדפיסן

(כשעוד היתה לי אצבע) לעטר, ו...

כן, רבותי, המצאתי תשבץ, נושא פרסים!

חיברתי את העלון והוצאתיו לאור!

כפי שכבר כתבתי, בסידרה זו יצא

רק עוד עלון אחד. לא זוכר, אם היו

תשובות לתשבץ או לא, אבל אחריו -

שוב תרדמה ארוכה.

א ד י

הייתי עורכת של "דברי הכפר" לפני כעשר

שנים - אולי אף יותר. הרבה לא זכור לי מאותה

התקופה. הכתיבה, העריכה ובמיוחד ההדפסה לא

היו ממוסדות כמו היום. הייתי צריכה להתרוצץ

ולבקש את חסדיו של מי שידוע לכתוב כמכונת

כתיבה. אם כבר היה אחד כזה בנמצא, התחילו

הבעיות של השכפול ומכונת הגסטטנר הישנה,

שתמיד שבקה חיים דווקא בימי חמישי. לאותו

ערב גוייסה משפחה לפי התור - לחבר את הדפים.

זוכרים ??

אני אישית הסתבכתי על רקע הצנזורה.

היו מילים וביטויים בלקסיקון העשיר של

צעיריבנו שלא נעמו לאוזניי והחלטתי לצנזר.

כמובן שזה גרם למהומות (חופש הפרט - עי-

תונות חופשית - דיקטטורה), אך היו מילים

שלא הייתי מוכנה להתפשר. איזו מין ועדה

בסוף פסקה, שעל העורך לנסות לשכנע ולהשפיע

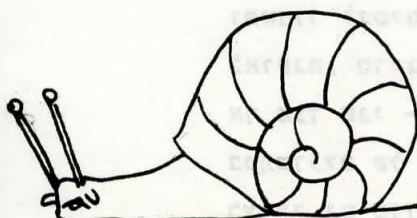
- ולא....

התחילה תקופת הזוהר של "כל סוטה".

כה לחי עד להוצאת גליון ה-2000!

י ע ל ב.

הכל התחיל בגלל גרשי.

בעצם כדאי להתחיל אצל אריה ונלפין -
אז בעלי הטרי, שהיה מרכז נעדת התרבות,
נחפש מישהו שיחיה שוב את "דברי הכפר".
אז לא היו עוד טלפונים, והוא לא רצה
לרוץ ולהתרוצץ. חיפש בבית ופנה אלי
בהצעה שלא יכולתי לסרב לה - לערוך
את "דברי הכפר".

וכך הוצאתי כמה גליונות - אחת לחודש-חודשיים, כשהצטבר חומר. ואז בא גרשי, שהיה
מרכז וועדת החברה של איחוד הקבוצות והקיבוצים, וסיפר לי שבהרבה קיבוצים מוציאים
לאור את העלון כל שבוע, ולמה שגם אנחנו לא נעשה זאת?
הרעיון הבהיל אותי ברגע הראשון. הוא היה כה מחייב וכה גדול! אך כשהפך לאתגר - הוא
התחיל לקסום לי. "עלון כל שבוע" היתה הסיסמא. היה לי ברור שאם רוצים באמת להוציא
לאור גליון כל שבוע, אי אפשר רק לשבת ולחכות לחומר שיגיע, וכדי להקל על המלאכה
כדאי להתחיל ממדורים קבועים. כמה רעיונות עלו אז על הדעת - שניים מהם נשארו קבועים
עד היום, ואחרים עדיין לא יצאו לאור, ומחכים לגואל כבר 20 שנה.
המדור הראשון היה כמובן - "מה בשמע?" , ואותו כולם מכירים. (אפשר אפילו לזהות את
כותבו מבלי להסתכל בחתימה...). המדור השני היה "מזל טוב לימי הולדת ולימי נשואין!"
אני הייתי די חדשה בכפר הנשיא ולא כל כך שייכת, וכל האחרים מסביבי היו או ותיקים
או גרעין ה'. ולכל אחד תמיד היה מישהו שידע שיש לו יום הולדת, וזכר לברך אותו,
להביא לו עוגה, או לארגן לו מסיבת הפתעה. כאמור, אני הייתי ללא שייכות מוגדרת,
(זה היה עוד לפני ששרה דבולט הגיעה...). חשבתי אז שאולי יש עוד כמה מסכנים כמוני
שאיש אינו יודע שהם נולדו אי פעם, וודאי אינו יודע מתי נולדו. וכך בא לעולם
המדור "מזל טוב לימי הולדת וימי נישואין". בתחילה כתבתי גם את הגיל ליד השם -
לפחות רק לילדים ולצעירים, שעדיין שמחים להראות שהם יותר מבוגרים ממה שחושבים.
אחר כך החלטתי שהמבוגרים ודאי בעלבים, משום שהם מצורפים לקטגוריה של הלא צעירים,
גאז למען השוויון הסכמתי לכתוב רק את השם והתאריך בלי ציון הגיל. בימים ההם
עדיין כל אלה שברכנו אותם היו על אדמת כפר הנשיא, וכולם הכירו את כולם. היום
לצערי, הרבה מן השמות המבורכים מדי שבוע גוררים אחריהם הסבר בסוגריים כדי שיד-
עו מי הם. אמרתי "לצערי", כי חבל שהם בחרו לא לחיות איתנו, אך מכיוון שזו היתה
בחירתם - אני, אישית, שמחה שלא שוכחים אותם מעל דפי דברי הכפר, ולפחות בעלון הם
ממש חלק מאיתנו.

והיו מדורים שלא התבצעו, או התבצעו חלקית. מדור ספורט, למשל. איזה עיתון שמכבד

המשך

הכל התחיל בגלל גרשי - המשך

את עצמו אין לו מוסף לספורט? אבל ברוך השם, יש לנו תמיד חדשות ספורט, ובדרך כלל חדשות טובות - וזה העיקר.

והמדור לנשים? פה יש בעייה אמיתית. מצד אחד מקובל שיש בעיתון מדור מיוחד לאופנה, סריגה, בישול ואיך למצוא חן בעיני בעלך, כשהוא חוזר הביתה מהעבודה... אך מצד שני - אם קיים שוויון המינים, אז אין מקום למדור נפרד, וכך אנו מסתפקים במתכונים של הלך ואביבה, לטובת האופות והאופים (ויש לנו גם כאלה וגם כאלה). רצינו גם מדור מיוחד להורוסקופ השבועי. משהו בנוסח:

"מזל דגים - השבוע תאכל עוף כל יום.

מזל תאומים - מה עוד זוג נולד בכפר הנשיא?

מזל בתולה - השבוע...יש לי חדשות בשבילך. איזה מזל!

וכו' וכו'

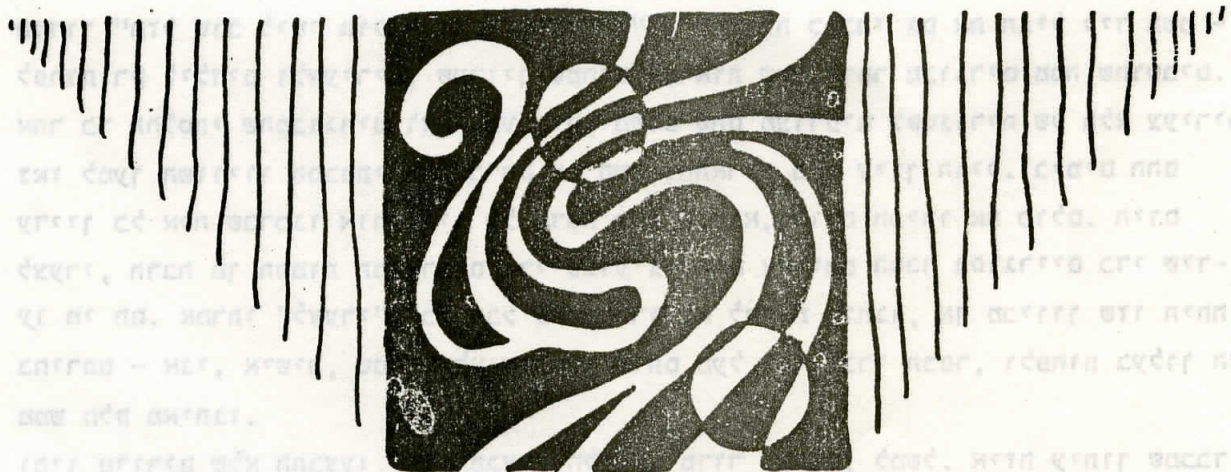
אולי משהו עוד יקח על עצמו את האתגר הזה?

בתחילה הייתי כותבת, מדפיסה, מגיחה, ומחברת את "דברי" כל שבוע. השער היה באותיות דפוס שהעתיקתי מכרטיסי חברה של בית הספר. הרבה מהעיתונאים היתה גילה מדר עושה. (שער קבוע מודפס הגיע הרבה יותר מאוחר).

באותה התקופה הייתי המחנכת של כיתת 'סנונית' בשנת בר-המצווה שלהם. כל שבוע הייתי מגייסת אותם לעזור לחבר את הדפים. לחוגרת. אך הגיוס הרציני ביותר שהתגייסו הם לעזרת דברי הכפר היה כשחגגנו את הופעת גליון ה-100. ערכתי אז ערב נוסטלגיה בחזר-האוכל, ועזרתם של הסנוניות היתה רבה.

אז היום - ס נ ו נ י ס ו ס נ ו נ י ו ת - כשאנו חוגגים את הופעת גליון ה-1000 תודה לכם על תרומתכם לגליון ה-100, ולאלה שהיו לפניו ואחריו.

ת מ ר ו ר ל פ י ו

פלאבים, "דברי הכפר"

והבעייה היהודית.

זמן רב עבר מאז התפטרתי מכל פעילות ציבורית מטעם חברת הכלבים במשק. וכינתיים הכלבים של תקופה זו הזדקנו ואינם, צעירים נהפכו למבוגרים, גורים לצעירים ונולדו דורות חדשים. ימי הזוהר של סינבד וסיילור, של גורגי וכושי, של לבני ולייקה נראים לנו, אלה על שתיים ולא על ארבע, כמו ימי הזוהר של "דור מנסורה". הוותיקים האלה לא קיבלו השלמה, כנראה, אבל פתאום נשמעים שמות חדשים - לידי ומדונה, בסטר וקימפי, כאבא וגריסלי.

לא שמחתי ביותר, כאשר מצאתי בתא-הדואר פניה מנומסת מעלוננו היקר, "דברי הכפר", לחדש את המסורת ולמסור פרטים מספר על חיי "החברה". מה אפשר להגיד בימים אלה? כמו שישנו שינוי דמוגרפי בהרכב חברת הכלבים, כמו בחברת החברים, ישנו גם שינוי דמוגרפי אצל החברים שדואגים לשלומם של "החברים הטובים ביותר של האדם". יש גם לקחת בחשבון כל השינויים בחיי החברה של הקיבוצניקים, אבל - כפי שנראה - בכיוון הפוך. למשל, לינה נפרדת נשכחה (איך הסתדרנו אז?) ויש לנו לינה משפחתית. אצל הכלבים, בחורף היו ישנים פעם בבתי-הילדים; היום, מתחת לחדר-האוכל.

פעם התיחסו לבעיות חברת הכלבים בצורה מסודרת ומכובדת. התקיימו שיחות בין שתי המזכירות על תקנונים שונים, על סידורי לינה, על קבלת מזון מתאים בתנאים מתורבתים, הקמת מרכז חברתי ועוד. היום הכול נשכח, וחבל. אין משמעת, אין דאגה. התקנונים כאילו לא היו, כלבים חדשים מופיעים ללא רשות וללא פיקוח. במילים פשוטות: אנרכיה.

אני אומר "חבל", כי פעם התקיים כבוד הדדי בין שתי החברות, הכלבים אהבו את החברים והחברים אהבו את הכלבים. אני מפחד ממה שעלול להתרחש בעתיד הלא רחוק, כאשר תפוג סבלנותם של החברים וייןקטו צעדים חמורים: מכלאה, אישור גידול גורים, מזון מרוכז בחלוקה ולא בצורה חופשית על-ידי האשפה ומעל שולחנות חדר-האוכל, הפסקת דישון הדשאים, ומי יודע מה עוד!

זהו, מילאתי את תפקידי. דיברתי על כלבים, על "דברי הכפר" ונשארה עכשיו "הבעיה היהודית" בימינו ובארצנו אנו, אם הח"מ, כמו סופרים דגולים אחרים במשקנו, אינו יכול לחזור למקורות ולהוכיח קבל עם ועדה, שמה שמתרחש היום הוא סך-הכל חזרה על מה שהתרחש לפני כ-3000 שנה! אנו משוחחים על כלבים אצלנו, אבל בתורה הנצחית שלנו דיברו כן - לא פחות ולא יותר - על מדינת כלבים: "ויהי כלב את העם אל משה ויאמר, עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה" (במדבר, י"ג - 30). ושוב: "ועבדי כלב ערב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והבאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו ירשנה" (במדבר י"ג - 24).

ותראו עד כמה ההיסטוריה בת-זמננו בארצנו היא חוזרת על ימי קדם. כלב, שהגיע לגיל 85, פונה אל יהושע ומזכיר לו שהובטחה לו הארץ שהוא ביקר בה כמרגל. ומה יהושע עונה לו? (יהושע, י"ד - 13): "ויברכהו יהושע ויתן את חברון לכלב בן-יפונה לנחלה. על כן היתה חברון לכלב בן-יפונה הקנזי לנחלה עד היום הזה יען אשר מלא אחרי יהוה אלוהי ישראל".

אינני זקוק לתמיכה מוסרית יותר מהימנה מאשר ציטטות אלה. לו הייתי מזכיר חברת הכלבים לפני כ-3000 שנה, כי אז היה לי תפקיד מכובד, כי אז שלטנו על ארץ-ישראל השלמה, לא כמו כאן בקיבוץ. ומה בעצם היה לי לעשות אז, מחוץ לשמור על גזע כלב טהור, ללא נישואי-תערוכת?

וכאן באמת סיימתי

משה הכלבי

פסקאות גליזון ה-1000

ענינים של מה בכך, וגוים בראש.

- מ.כ.א. ב.

טפיחה עצמית על השכם - עם גליזון ה-1,000 לעלון הקיבוץ. אני טוען לזכות ממציא השם "דברי הכפר", כאשר עוד ב'ימי הסוכנות' של קיבוצנו, בשנת 1951/2 החלטנו להוציא עלון. העלון לא הופיע כל שבוע כמו היום, אלא רק באופן ספוראדי. פלא - פעם הייתי אינטליגנט. מה קרה במשך השנים?

שמעתי במו אוזני - שוטר בכנס לחנות אופניים בתל-אביב ואומר כך לחנ-וני: "אם ירצה השם - מתי תהיה פתוח מחר?" !

— אסימון הנאן

קניתי דנובה אחת במכולת בקרבת המשרד בתל-אביב. בתשובה לשאלתי "כמה עולה?" באה התשובה - "האם אתה משלם במזומן או בכרטיס אשראי אדוני?"

— מ.כ.א. ב.

לא כדאי לקחת ללב או לקבל ברצינות את הכתוב בעיתון. יש לראות בעיתון-בות חלק מתעשיית הבידור בארץ. כותבים---אך מי בעצם שם לב? ההשפעה כמעט אפסית. אמנם הכותב מקבל את משכורתו לפי המילה - או אולי לפי מספר המילים. בכל אופן, במקרים המועטים שהעובדות היו ידועות לי, מצאתי שמה שכתוב בעיתון לא מדויק - במקצת במקרה הטוב, או בהרבה.

— העיתון

דבר שמקבלים מן העבר ובונים לעתיד. אין לקבל את העבר כקודש קודשים, ויש לעשות כל מאמץ לבנות דפוסים קבועים חדשים על יסוד העבר, ביודעין שהדור שבא אחרינו ישנה משהו מהמסורת שקיבלו מאיתנו, ויוסיף דפוסים משלו. מתוך חוסר קביעת דפוסים קבועים לטקסים שונים בחיינו, ומתוך נסיון לחדש כל פעם את צורת הטקס, גרמנו להרגשה של חוסר מסגרת, עד שרבים חוזרים למסורות הגולה, שבמקרים רבים ריקות מתוכן רלבנטי לחיינו כאן ועכשיו.

— מ.כ.א. ב.

אלה שאינם שומרים מצוות ממשיכים לקוות שאפשר להגיע למודוס ויוונודי עם כל הסקטורים של הדתיים. זה חלום באספציה. אמנם יש דרגות של שמירת מצוות (שימו לב שאני מסרב להשתמש ב"דתי") חלל מאלה ששומרים מסורת, עד למאה שערים. הקושי הוא שכל אחד מסתכל מעבר לכתף, כדי שלא ייחשב, חס וכלילה, פחות דתי משכנו. אני זוכר עוד בגלסגו, אם מוישה לוי הצהיר שהוא קונה מלב רק מהחנות של פסח אוגוסט, היה ברוך גולדברג, למרות שבכלל לא היה עד כדי כך מודאג מרמת הכשרות של החלב, מתחיל לקנות גם הוא רק אצל אגוסט - ביזינס מצוין בשביל אוגוסט, אך קשר עם דת ממשית רפה מאוד. וכך גם היום. הקיצוניים מובילים את היתר בכוון שלהם, וקיצוני-בי הקיצוניים מבטיחים שסתם קיצוניים יהיו יותר קיצוניים. כך שתקוותם של אלה שאינם שומרי מצוות, שאפשר למצוא שביל זה של סובלנות הדדית, אין לה סיכוי.

— מ.כ.א. ב.

לדאכוני, גם רבים שאינם שומרי מצוות חיים בתחושה מוזרה שיש איזשהו יתרון מוסרי לשומרי מצוות למיניהם, ולכן עליהם לוותר לדרישות שומרי המצוות. יחד עם זאת, יש גם האשלייה שוויתור מצידם יביא לווייתור מהצד שכנגד. לא כך המצב. מי שמשוכנע שגילה את האמת היחידה, וכל האמת, מטבע הדברים אינו יכול להתפשר ואף אינו יכול לסלוח למי שאינו מאמין ופועל כמוהו, ועלול להעלות ספקות מעצם התנהגותו האחרת. הדרך היחידה לפנינו, שאין אנו שומרי מצוות, היא להיות גאים בדעותינו ובאמונותינו, כפי שהן בלב כל אחד מאיתנו. אנו מאמינים בערך המהותי של בן האדם, בתור בן אדם, בכבוד של בן האדם, ובזכותו של כל אחד להאמין או לא להאמין בתופעה

ענינים של מה בכך המשך

האלוהית לפי דרכו הפרטית שלו, וכאן אנכי מסייג סייג - אינני מוכן לתת חופש פעולה לטוטליטאריים למיניהם, עלינו להילחם בגדם אפילו בכלים שלהם. אין כל הגיון לתת חופש לאלה המצהירים על התנגדותם למתן חופש.

פולטיקה -

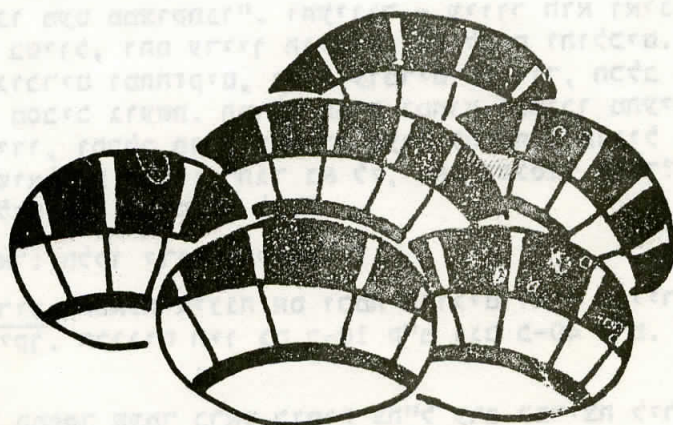
אנחנו, דהיינו חלק מאנשי המערך, משמאלה, מבזבזים את מרצנו ביותר מדי חזיתות. שכחנו את חוק הברזל של המלחמה - לא להילחם באותה העת ביותר מחזית אחת, מתוך פיזור מאמצינו בפסיד את המאבק. עלינו להתרכז על דבר אחד כעת - התנגדות לכהנא וכהניזם. על מאבקנו להיות מתוכנן, מחוכם ובכל השיטות הניתנות, כולל שיטת האויב. אם לא נוציא את המפלגה הזאת מהזירה הפוליטית הרשמית, היא תוסיף כוח ממערכת בחירות אחת לשנייה ותנצח אותנו, כפי שמפלגות הפאשיזם ניצחו. קל לשכוח שהמפלגות ההן נבחרו באופן דמוקרטי על ידי עמיהן. כל יתר המאבקים שלנו לא יהיו שווים אם לא נצליח במאבק הזה. לדאבוננו, אין סימנים שאנו פועלים בכוון זה. כל יום סוטים לענין אחר שנראה חשוב, ושוכחים להתמיד בכל כוחנו במאבק הזה, שפרושו חיים או מות למדינתנו.

ק.ס.ל

אני מניח שחברים יודעים את גישתי הכללית והג'וקים שיש לי בראש בעניני קיבוץ. בשיטת חיינו יש פנים יעילות, ופנים מרגיזות ומפריעות. לדעתי, אפשר לנתח את המצב, ולקבוע לעצמנו אילו דברים רצויים לנו, שלא נרצה לשנותם, ואילו דברים אינם יעילים, וזאת בלי להיסחב לקלישאה "קיבוצי או לא קיבוצי". ממלא הקיבוץ אינו אותו הדבר כפי שהיה לפני 30 שנה. אפשר לשנות דברים כדי ליצור לעצמנו צורת חיים יותר מתאימה, ואולי עם פחות סתירות ותיסכולים. אין לי אשליה שאפשר ליצור דרך חיים מושלמת, או משהו שיש-ביע את הרצון של כל אחד. אני גם ער לעובדה שהחיים עושים את שלהם, למרות כל בסיונותינו להכניס סדר. אך אפשר בכל זאת לנסות לכוון את השינויים שממילא יקרו, לאופקים שנראים לנו, ולא להישאר פסיביים. אחרת נגלה יום בהיר אחד שיצר-נו משהו שונה לגמרי ממה שתיכננו, מתוך סטיכיה, או פחד מהתמודדות.

הנה, סיכום (קצר אני מקווה) של כל מיני דברים, ענינים של מה בכך, ושגועפות אישיים - חצי רציני ושלושת רבעי מודע לעובדה שמילים נשארות מילים ברוב המקרים ורק לעתים רחוקות גורמות לשינוי כלשהו במצב נתון.

מ כ א ל כ.

כשרעמר התותחנים, פרחא אצלנו גם המוזה. להזכיר לכם -
קטעים ספורים שהתפרסמו במשך השנים האחרונות.

הימים האלה ?

בוודאי היו כאלה

תמיד היו כאלה

איך יכול להיות אחרת ?

הרי אלוהים ניסה את אברהם:

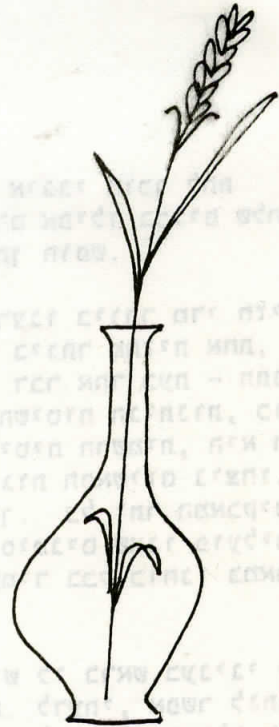
"קח את בנך, את יחידך אשר אהבת"

אמר לו.

אבל אז המאכלת לא הקיזה

את דם הבן.

אריק

בישול מאו במעבדת-מלגריה

ויקום בשנת המהפך מלך חדש על העם.

והשמש זרחה, והשיטה פרחת, והחורף בא אחרי הסתיו ואחריו האביב. והנה מתברר שהמלך הוא עיוור.

וילך המלך לתחנת ייעוץ, כמנהג העם בימים ההם, ובצאתו מן התחנה והנה כלב מוביל את העיוור - למען יורה לו את הדרך. וגם מקל בידו של המלך העיוור - מקל למען יגשש דרכו ואולי אף קצת להגנה עצמית.

ותצא השמש ותחלופנה העונות - כדרכן.

והנה הכלב לוקח את העיוור לטיול, "רק טיול קטן", אומר לו הכלב, "למען ירווח לנו מעט ממצוקתנו". והעיוור - עיוור הוא ואינו רואה ואינו מבחין. והנה הם בטיול, והם עדיין הולכים, והולכים והולכים. והעיוור שומע קולות, הקולות גוברים ומתחזקים, והנה עומדים העיוור, הכלב והמקל בשערי עיר גדולה, וההמולה מסביב גועשת. המולה מכית ומחושך וכמובן מהעיר. והעיוור מובל ע"י כלבו, ומקלו בידו, והכלב פוסע בפרברי העיר להנאתו, מוביל אחריו את העיוור שלו. העיוור שואל את כלבו: "הגד נא לי, האם נכנסנו לעיר?" והכלב עונה: "לא, אנחנו רק מטיילים כפי שהבטחתי לך."

והשאר: חלקו ידוע וחלקו...?

ולאריק: השאלה איננה אם וכמה הרוגים יהיו בביירות. צר לי להשתמע חסר-לב וציניקן. הרוגים היו גם ב-10 ק"מ וגם ב-40 ק"מ. הרוגים היו גם במיתלה ב-56'.

וגם המפקד שעמד בראש כוחות צה"ל ערב הפריצה לירושלים ב-67' יכול היה לומר "יהיו הרוגים, אבל מוכן".

השאלה היא - האם זה מה שאנחנו רוצים וצריכים לעשות.

הליצן

מה, לא שמעתם ?
הוא הפך לליצן החצר.
כן זה נכון, לליצן החצר.
מתהלך בין מאובנים,
מצלצל בפעמוניו,
זורק את אבריו.
משוטט כזר ומוזר
בביתו.
איה חבריו משכבר הימים.

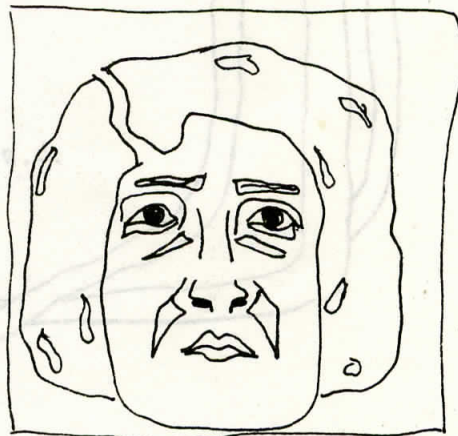
כן, זה נכון.
הוא הפך לליצן החצר.
מצחיק, טרדן, משונה.
משעמם בניגובו
החוזר והחד-גוני.
פעמוניו מצלצלים,
חצוצרתו תוקעת.
אולי יקום באסיפה
לבדח את הנאספים ?

רחל אבידור

צב פת אהר

בלילה לפני הפסקת האש

ושבו יחזרו הבנים
ובעיניהם המבט ההוא.
דור נוסף
עם המבט היחיד -
המבט של כמעט -
ושל על יד.
ומבטם יצטלב
במבט קודמיהם,
שגם הם היו על יד.
בלי מילים יתהדק הקשר
ולא ינותק.
ואנחנו עומדים והוגים:
שרק יחזרו אלינו
שיחזרו אלינו
שרק יחזרו
שרק - - - - -

גבורתו של האדם העושה בעול

גבורתו של האדם המושך בעול:

גבורתו -

ובכיו החנוק,

גבורתו -

וחייו הכלים,

גבורתו -

ופחדיו הגוברים,

גבורתו -

וחלומותיו האבודים,

גבורתו -

ולילותיו הקרים,

גבורתו -

ופניו החיוריים,

גבורתו -

ועצבונו הגובר,

גבורתו -

וחומת ההסגר,

גבורתו -

בחוסר המוצא,

גבורתו -

בחוסר התקווה,

גבורתו -

בידיעה.

שלומית ע.ל.

איך להיות סבתא חדשה.

רחל אבידור (1974)

או תלמדי לקח

כל הדמויות המופיעות בכתבה זו הן פרי עטה של המחברת, ואם מישהו מוצא דמיון בינה לבין אחת מהן, זה מקרי בהחלט.

אה, איך דבר יותר טוב מאשר להיות סבתא... הבעייה היחידה היא איזה מין סבתא. אני אמרתי לעצמי לפני הולדת נכדי: "מה שלא יהיה, לא אהיה בודניקית כזאת. לא אנסה להעביר את כל הידע שרכשתי מבחינה פיזית. פסיכולוגית, סוציאלוגית ואנטרופולוגית בקשר לטיפול תינוקות. העיקר לעזור את הילדים, סליחה, הזוג הצעיר, להסתדר בעצמם, ולא להתערב ולא לרוץ אלף פעמים לראות אם הנכד מחייך, נושם או עושה פיפי.

כך שזה לא אשמת, אם ביום הראשון לבואו של הנכד התחילו לתקן את המדרכות, ובשעה 7.00 בדרכי לעבודה, הייתי צריכה לעשות עיקוב גדול. ואם אני כבר על יד החדר, נו, אכנס רק להגיד בוקר טוב. איך יכולתי לדעת שב-6.55 נרדמה בתי אחרי ליל שימורים? הסתכלתי בנכד, ולא היתה לי ברירה אלא להגיד לבתי לא להשכיב את התכשיט עם ראשו כלפי מזרח, כי משם זורחת השמש, וזה יכול להשפיע על התפתחותו האנטלקטואלית.

בשמונה התעטשתי, ונזכרתי שהשארתי את ממחטתי בחדר הנכד. באמת יותר קרוב לרוץ לשם, מאשר לרוץ הביתה. בתי כבר היתה ערה, ועד שהיא תלמד איך מחזיקים תינוק כדאי לי לחסוך לה זמן ולהגיד לה עכשיו. מענין, היא לא מדברת, רק נאנחת ואומרת - כן, אמא, לא אמא. היא עצבנית ועייפה, מסכנה. באמת לא בסדר שהמטפלת תגיע רק ב-9.00.

ב-9.00 דיברתי עם המטפלת, ב-9:30 עם האחות, ובמקרה פגשתי את הרופא, וביקשתי ממנו להציץ ולראות אם הכל בסדר. הלכתי למחסן ופטפטתי מעט עם המחסנאית על דא ועל הא, ובין היתר התענינתי למה נכדי קיבל רק 10 חיתולים חדשים והנכד של שרה קיבל 12. זה שוויון?

ב-10.00 הלכתי הביתה להביא את הכד לחלב, ופתאום ראיתי ספר שלקחתי מבתי לפני שנתיים. באמת, אלף פעמים הבטחתי להחזירו. חבל שוב לשכוח. אקפוץ עכשיו. בתי החמודה שוב ישנה. - אה, הצעירים של היום! בזמננו הכנסנו את התינוק לבית התינוקות והלכנו לעבוד. לא היו לנו סבתות לעזור לנו.

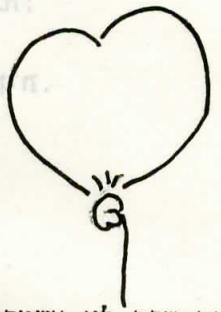
ב-11.00 לקחתי את הדואר - למה לחתני לרוץ אחרי יום עבודה קשה. אקח את הדואר שלהם. הנסיך הקטן שכב על צדו השמאלי. הפכתי אותו לצד ימין, כי

אסור שישכב על צד שמאלי. זה ישפיע על כתב ידו, כאשר ילך לבית הספר. רואים שלא שכב בנוח, כי הוא התחיל לבכות. חס וחלילה שאפריע. אז שאלתי את בתי אם אוכל לשטוף את הרצפה, לאפות עוגה, או לקבל כביסה בשבילה. לא, אמא, לא. תגידי אמא, לא הייתם צריכים לצאת לחופש מחר?

"מה פתאום חופש? מי יעזור לך אם אצא לחופש?"

ב-12.00 הייתי צריכה לדבר עם רבקה, שגרה בריוק ליד בתי - נו, אם כבר סחבתי את עצמי עד כאן, אכנס לשנייה. חתני עמד בפתח החדר, ו'עוזי' בידו... אתם יודעים, מה? בחור מוזר, חתני. גם כאשר היה קטן היו בעיות איתו. הזהרתי את בתי, אבל....

המשך

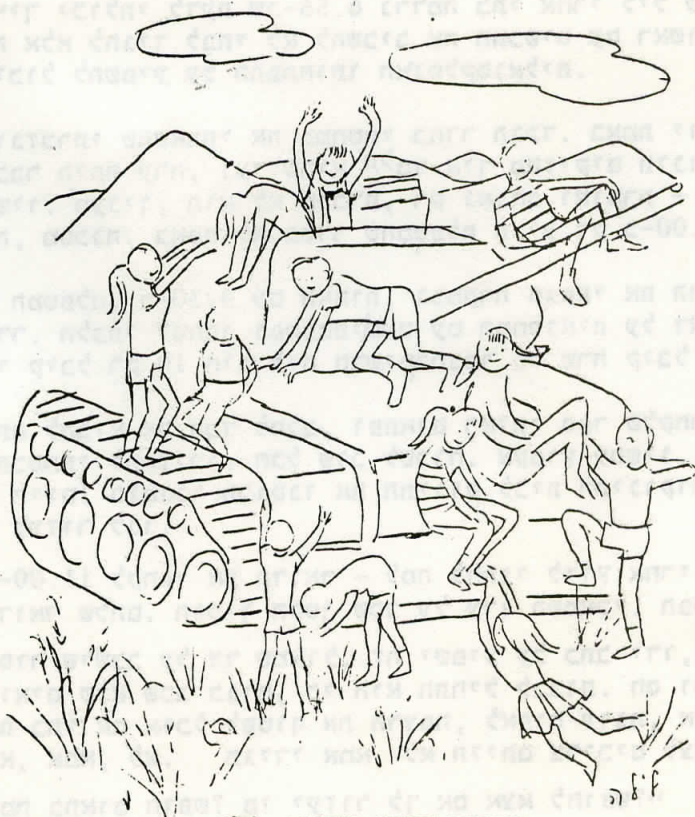

איך להיות סבתא - (המשך)

בפנפתי מרחוק, וצעקתי "מה שלום הבוב'לה?" - הוא לא ענה.
זה כבר כמה ימים איבני מצליחה לראות את בכדי - אלא פעם ביום בשעה 5.00. רק
אז הדלת פתוחה. יתר הזמן - זה מעבין - או שהחדר בעול, או שהממטרה פועלת
בחוזקה ואי-אפשר להתקרב, או שיש גדר תיל סביב לבית. פעם אחת אפילו מצאתי
שלט: "היזהר - מוקשים".

איבני מכינה את הדור הצעיר - היום הם הודיעו לי שהם עוברים לראש פינה!
אין דבר - חסן יביא אותי לשם כל יום.

אז מה אמרתי מקודם... אה, כן. העיקר לא להיות סבתא בודניקית.
זה לא משתלם.

כנראה בעקבות
מלחמת
ששת הימים!

דבר
הכפר

הגלגל'ה

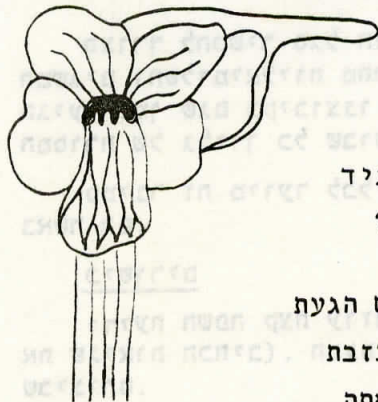
25.11.86 - לאנגה שלום -

קודם כל אני חייבת להודות בשמי ובשמו של אריאל על שליחת "דברי" כסדר. כל יום שלישי הוא מגיע ואנחנו שנינו קוראים כל מלה, כל הודעה, כל "שים לב", ממש כל אות ומלה.

אנחנו מרגישים שזה הקשר שלנו עם הכפר, והקשר מאוד חשוב לנו. לכן, אם לפעמים ה"דברי" קצר או ב"מה נשמע" יש מעט פרטים, אנחנו קצת מאוכזבים ומרגישים שלא קיבלנו השבוע מספיק אינפורמציה. אז זהו, דעו לכם שהעלון מאוד חשוב לנו ואנחנו "מחים לקבל אותו כל שבוע.

אז שוב תודה לכולכם כל חברי המערכת.

אריאל ואדוה
עין-חרוד מאוחד

מה אומר ומה אגיד
ל"דברי" החביב?

שתמיד יגעת וגם הגעת
ואף פעם לא איכזבת
ושנעים וביתי אתה

ושדבר ראשון קוראים אותך (ואחר-כך קורעים...)

וגם אם לא חידשת
ולא הפתעת

ופעמים רבות גם שיעממת

אהבה רבה היתה בך

ועל כך תודה לך!

בין ימי הולדת וימי נישואין

בין "בינינו לבין עצמנו"

ו"איכפת לי"

ו"מי מצא?"... ואין סוף הודעות

ממחוסן הבגדים, מרפאה, הנעלה וכו'

מצאתי אנשים יפים וטובים

עושים, דואגים ומתלבטים,

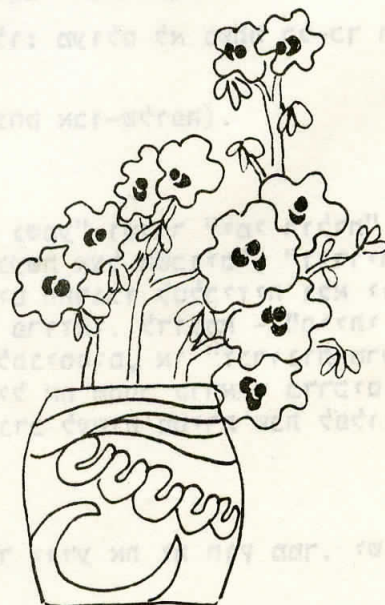
יוזמים ומחליטים.

וזהו כתמצית הקשר

שאני קוראת לו גשר.

ישר כוח !

הדסה קיזלמן

סנינר לעיתונאים וכתבי עלון כתחילים.

הצורך להכשיר סגל חדש מתעורר בכל מקצוע, מלבד הפוליטיקה, שבה הקטסטרופות, המשגים והשלומיאליזם מתרחשים חדשים לבקרים, מלמדנו שלא כדאי לסמוך על הזקנים. הגיע הזמן שגם בקיבוצנו נתחיל להקים צוות חדש של כתבי עלון, שיוכלו להמשיך את המסורת של גליון כל שבוע.

סמינר זה מיועד לכל מי שרוצה להנציח את שמו, מבלי להזדקק לגרפיטי בבתי-שימוש כאשר הם.

כישורים

ידיעת השפה קצת עוזרת, אבל איננה חיונית (תמיד אפשר לבקש מאולפניסטית לתקן את שגיאות הכתיב). הבנת הדקדוק העברי רק מכשילה את הקוראים, ובמיוחד את ילידי הארץ שביניהם.

מוטב לתבל את הכתבה במילים לועזיות, כגון אינדוקטרינציה, אינטרקומוניקציה, ריהביליטציה, פייר (FAIR), פילוריתית, נוק-אאוט (KNOCK-OUT). ואם ניתן להוסיף אי-אלה מילים בשפה זרה, הרי זה מוכיח את חוכמת הכותב. דוגמאות: בון ויוואור (BON VIVEUR); גוד גאי (GOOD GUY) לפעמים (GOOD GAY); סקס-אפילי (שם תואר הנגזר מ-SEX-APPEAL). לאנג-לים אין שם תואר כזה - הם מפגרים). אפשר ואפשר להוסיף את האימרה בשפה המקורית בתוספת תרגום, כגון: NON COMPOSTUS IN GINATI שניתן לתרגם כ"אל תזרוק את הזבל שלך בגינה שלי". כדאי, ואפילו מומלץ, לצטט מגדולים ממך, כדי להוכיח - א) שאתה גמרת גן-חובה; ב) ללמד את הקורא שאתה מכיר אנשים מחוץ לקיבוץ; ג) כדי להוסיף צידוק לעמדותיך. אין שום צורך לדייק בציטוט או אפילו בכתיבת ציטוט אמיתי. הרבה יותר טוב שהכתב יחס דברים לאישיות מפורסמת מאשר לסמוך על מה שאותה אישיות כתבה באמת. דוגמאות:

קונפוציוס אמר, בראותו זבוב בתוך המרק שלו: זבוב זה ואני שנינו רעבים, אחרי שהוא ישתה ואני אשתה תהיה הצלחת ריקה (אחת הפנינים של החוכמה הסינית).

קרל מרקס אמר, בראותו זבוב במרק שלו: זבוב זה הוא למרק שלי כמו אילי התעשייה למוצר המוגמר - שניהם נהנים ממה שלא שייך להם (מכתבי מרקס-אנגלס).

נפוליון בונאפרטה אמר, בראותו זבוב במרק שלו: להפסיד לרוסים בקרב - מילא, אבל זבוב רוסי במרק אינו הופך את זה לבורשט (מפניני החוכמה הצבאית).

וינסטון צ'רצ'יל אמר, בראותו זבוב בתוך המרק שלו: מעולם לא נשתה כל-כך הרבה מרק ע"י אחד כל-כך קטן.

ויש עוד (ראה ספר "ציטוטים מפורסמים" בעריכת יצחק אבו-שלופה).

איך לעניין את קוראי העלון

משימה בלתי אפשרית. יש כאלה שקוראים רק את "מה נשמע" ומדור "ימי הולדת". לא יעזור לך, אם תקרא לכתבה שלך "מה לא נשמע", "בהקשבה למה נעשה אצל השכנים", "וידויה של מזכי-רת הקיבוץ (מילי)". יש בעיה תקשורתית של היום: אנשים התרגלו לטלביזיה ולא יודעים לקרוא. לא יעזור לך אפילו אם תוסיף כותרת מגרה למאמר פרוזאי. לדוגמא - "הייתי סריס באולפן כפר הנשיא" בכתבה על פריטי כביסה שאבדו לאולפניסטים, או "זכרונות מרכז משק שקיבל תעודת בגרות בכלא רמלה". עצה טובה: נסה להגדיל את מספר קוראיך בדרכים מתוחכמות: למשל, התנדב להיות שמרטף לכלב המפגר של השכנים; התנדב לעשות מסירת שבת לפלוני, בתנאי ש...

הומור

או שיש לך או שאין לך. בדרך-כלל אין לך וכל אחד יודע את זה חוץ ממך. יש כאלה

(סמינר לעיתונאים - המשך)

שמזכירים חבר/בן משק/אישה ידועה תכופות, באמונה שזה ייחשב כמצחיק. למשל, "המוסיקה של פיגלי בורנשטיין, שיופיע הערב בהופעת יחיד אצלנו בתוכניתו החדשה 'שתן בחורף' דווקא מתאימה ליונקי זלוק מכיתת צבי" או "אפילו יונקי זלוק מכיתת צבי ליהנו מהספר החדש של יצחק גינק, עיין ערך נקניק". הומור, חוש הומור, זה מתנת האל, כמו טיבה טובה, ניתנה למעטים. לשבועון האנגלי פאנץ' (PUNCH) יש שפע מאמרים מצחיקים, ואילו "דבר אחר" המתיימר להיות מצחיק וסטירי איננו מצחיק ויותר ספסטי מסטירי. אבל עליך לדעת, שאחרי שכתבת מה שנראה בעיניך כמצחיק ביותר, יבואו אליך ידידיך האחרונים ויגידו לך: "פתטי"; "כל הכבוד, פיספסת, אבל ניסית"; "כינך לבין גראוצו מרקס יש דבר משותף - שפס".

שירים וטיפורים

כדאי לפעמים לנסות לחנך את קוראיך בהוספת שיר מתאים (אם זה שלך, נסה להסוות את העובדה).

דוגמה: חורף מאת חיים נחמן בי. (השם שמור במערכת)

אוי, קר ויש חור במכנסים.
מי יתנני עוף או שניצל בלוף,
היה אדם ומת מרעב.
לאוטו שלנו פנצ'ר בגלגל טו, טו.

יש פעמים שהסיפור מדגיש את כוונותיך טוב יותר ממאמר מבריק. דוגמה: צללית היתה בת משק של בת משק שאמא שלה עלתה ארצה עם יורדי הסירה ופורצי המחסום. כולם אהבו אותה, אבל סרג'יו, האקונום הרווק, אהב אותה יותר מכולם. סרג'יו הביט בצללית ואמר: "בואי לחדרי הערב ונאכל סטיק וצ'יפס ואחר-כך אראה לך את אוסף הגלויות שקניתי בפריז". צללית לא אהבה את סרג'יו, למרות שמתה על סטיק וצ'יפס ולבה הלך שולל אחרי יוסי קצ'קו, מרוקאי בלונדיני שעלה ארצה במבצע "גמל מעופף"...

כאן יש בסיס להטפת מוסר על בעיות מזון, מיזוג גלויות, יחסים בינו לבינה, פוליטיקה.

ראיונות

הדרך הטובה ביותר לשעמם את קהל הקוראים - זה בראיון. הנוסח: הלכתי למרכז המשק, למנהל המפעל, למורי האולפן, לידועה בציבור... וביקשתי לשמוע מפיו מה מתכננים... זה מעביר את הקורא הממוצע להתרגדות.

אם אתה חייב לראיין את מישהו, שכתב כל דבר שהוא אומר. למשל: ז"א (מרכז ועדה חשובה) אומר בברוטליות אופיינית למשטרה חשאית בארצות קומוניסטיות: דע לך שלא יהיו נסיעות לחו"ל, לא יהיה אוכל טוב, לא נקיים את התקציבים ברמה הנוכחית ולא נוכל להרשות ליותר מעשר נשים להיכנס להריון כל שנה, ואני שמח לומר שאני אופטימי, כי חברי קיבוץ זה יודעים לקבל את הכול בצד הטוב.

אם אתה נתקל בסקופ, מותר לך לכתוב. "ערב לפני שניב ברח מן הקיבוץ עם כל הכסף מקופת הבית ואשתו של חברו הטוב ש"ג, הוא אמר לי: אני רוצה שהקיבוץ יידע שאני עושה מה שאני מתכוון לעשות מפני שאין לי ברירה. עשרים שנה הייתי בקיבוץ זה ולא גנבתי יותר משני מליון שקל חדש - והיו לי הזדמנויות. את אשת חברי אני אוהב, אבל חמש-עשרה שנה שתקתי. עכשיו אני לא יכול עוד. שנינו רוצים לממש את עצמנו. אנחנו יורדים להמבורג, לפתוח בית-בושת..."

עצה אחרונה

השתמש בדמיון ואולי-אולי שני חברי קיבוץ ובן קיבוץ אחד יגידו לך יום אחד: אני קורא את מה שאתה כותב כמעט כל שבוע.

א ר י ק

צלילות זיקע צור וצירנדע

פרק נוסף מהסיפור העתיק

מוקדש באהבה לילדי "חרוב" מאבישי

כמו מטיילים אחרים בכל העולם, הגיעו זוג התרנגולים לשלב מסוים, בו לא התחשק להם להמשיך לנדוד. היה זה לאחר שבועות רבים של "עשיית טרמפים" בארצות שונות ביבשת.

לאחר לילה של נסיעה מייגעת בארגז פתוח של טנדר מיושן, מצאו עצמם בני הזוג באיזו עיירה משעממת. הנהג האלמוני לא הסביר להם איפה הם והמשיך בדרכו. ויקטור פישפש (חיסט, חיפש) בצרורו המאובק בתורו אחרי איזה דבר מאכל. מרנדה קפצה מעבר לגדר נמוכה ומצאה כמה תפוחים גקובים מתחת לעץ חבושים שעמד בשלכתו. לא נותרו להם הרבה מצרכי מזון, כספם הלך ואזל והחורף התקרב.

הבוקר היה שקט.
שניהם אכלו וחשבו.

על מה חשבו בני הזוג בשעה שניקרו בתפוח הרקוב ולעסו כמה גרעיני שעורה מעופשים?

כנראה שלא חשבו על תוכניות למסעות נוספים.

"... האם לא יהיה זה נהדר", הירהר ויקטור בקול, "אם נוכל לשבת בבית שיהיה כולו שלנו? לשבת מול האח... לאכול טוסט עם ביצה מגולגלת ומלח, אחרי אמבטיה ריחנית בגיגית גדולה, כזו ששנינו יכולים לרוחץ בה יחד...?"

"מה פתאום ביצה מגולגלת?", שאלה מרנדה בפליאה, "ממתי תרנגולים אוכלים ביצה מגולגלת?"

"זוכרת שסיפרתי לך על ילדותי?", שאל ויקטור, "ובכן, בימי שבת בבוקר נהגה משפחתי להאזין לחדשות ה-בי.בי.סי (* של שמונה, איכשהו תמיד יצא שהביצה המגולגלת עם המלח על הטוסט הגיעה לחיכי **), בדיוק ברגע בו נשמע אות הפתיחה של החדשות ובסופו צלצול של הפעמון הגדול (דינג דונג, דינג דונג, דינג דונג, דינג דונג). ועכשיו, תוך כדי אכילת התפוח, שמעתי ממרחק את צלילי אותה המנגינה ולא-חריה צלצול הפעמון. טעם ברור ומוכר מילא את חיכי (זוכרים?) ודמיינתי. את כבר יודעת מה שדמיינתי."

כזו בערך היתה שיחתם באותו בוקר.

ויקטור כבר לא היה צעיר כמו פעם. צבעי זנבו המפואר דהו מעט. הכרכולת המפורסמת, עליה גאותו מאז ימי ילדותו בחווה הסינית, כבר נתקמטה מעט. אפילו קרי-אתו כבר לא נשמעה בכל שעות היום והלילה למרחק קילומטרים רבים, כמו פעם. כל בוקר, עת מפציעה החמה, מזדרז ויקטור לקפוץ על איזה שיח או ערימת גרוטאות וקורא בקולו "יאנג-צ'ינג-צ'ינג-צ'ינג!" (משהו כמו "קוקוריקו" בשפת אימו, התרנגולת הסינית). ויקטור פחד להזדקן. ובכל זאת - רצה לנוח מהרפתקאותיו לזמן מה. רק איזה זמן קטן, לא ממש ארוך.

מרנדה תמיד רצתה להשתקע באיזה מקום. חלומה היה להקים בית-עץ על כלונסאות (עמודים שעליהם עומד בית. בדרך-כלל גזעים או מוטות עץ ארוכים). בית שיעמוד באמצע נהר רחב, כזה שאפשר לחשוב שאתה מפליג באוניה, כשאתה מסתכל למטה על המים ולא הצידה, לגדה.

(* בי.בי.סי - שם של תחנת רדיו מפורסמת באנגליה. כמו רשת גימל בארץ.
(** חיכי - החיך שלי. החלק הפנימי של הפה, איפה שהלשון מתחבאת. "תדבק לשוני אל חיכתי" - משפט מוכר ליהודים. עושים חחיק... ואז... טפו. מכאן ברה המילה "חיך", אני חושב.

(עלילות ויקטור - המשך)

ויקטור קרא את מחשבותיה (ביטוי שכוונתו - ניחש על מה היא חשבה) וכבר החל לתכנן את בית חלומותיהם.

היה זה רגע מוזר בחייהם:

הנה הם ישובים שניהם במגרש גרוטאות בפרוור עיירה משעממת. אין הם יודעים מהו שם העיירה (או שמא היה זה כפר או קיבוץ או אפילו עיר-בירה? קשה היה לקבוע ממקום מושבם). אין הם יודעים מהי שפת תושביה וכמה עולה מנה פלפל בפיתה + כוס מיץ תפוזים. לא שבעים במיוחד, לא מאושרים במיוחד. לא בטוחים למה, לאן, מתי, איך ומה פתאום.

ולמרות המצב המגוחך (** הנה הם מדמינים לעצמם עתיד ורוד ואופטימי (חיובי, נחמד).

הדרך היחידה לעבור את הרגע הזה היתה לחכות לרגע הבא.

וברגע הבא כבר השתנתה כל התמונה: השמים התכסו עננים שחורים.

ברקים הבריקו, רעמים רעמו והמון גשם ירד.

המגרש, בו נמצאו, הפך לנחל מים זורמים.

קרש קטן הציע להם לקפוץ עליו ולהינצל מטביעה.

הזרם הזרים את הקרש (ועליו שני ידידינו) במורד הנחל.

בנהר השוצף והקוצף שיטו קרשים רבים ועליהם פרות, אנשים, חתולים ועכברים. כולם דיברו יידיש. צעקו מקרש אחד למשנהו: געזונדהייט! (לבריאות). ויקטור ומרנדה למדו חיש-קל את השפה המקומית וצעקו גם הם: געזונדהייט! (לבריאות). בונה בשם יענקל'ה שחה בכיוון הפוך, דוחף לפניו ערימת כלונסאות + גיגית גדולה + מלונה מעץ.

הקרש של ויקטור ומרנדה נתקע בערימת הכלונסאות ושניהם נפלו לגיגית הזוגית. היו בה מים חמים עם קצף ריחני וברווז צהוב מפלסטיק. הכול קרה כל-כך מהר שזה פשוט הצחיק אותם.

יענקל'ה הבונה התיאש מלדחוף את המטען הכבד.

יענקל'ה הבונה ערך היכרות זריזה עם האורחים הבלתי-צפויים.

יענקל'ה הבונה קפץ והצטרף לשיכשוך בגיגית (המים היו עדיין חמימים!)

יענקל'ה הבונה ענה בסבלנות לכל שאלותיה של מרנדה.

מרנדה - "מה אתה בונה?"

יענקל'ה - "אני בונה בית עץ על כלונסאות".

מרנדה - "מי יגור בבית העץ על הכלונסאות?"

יענקל'ה - "רציתי להזמין את סבא וסבתא שיגורו איתי, אבל הם טבעו בשיטפון".

מרנדה - "בעלי ויקטור יודע לבשל ארוחות בוקר נפלאות, עם טוסט וביצה מגולגלת

עם מלח. אני יודעת לשיר ולסרוג כובעי צמר. אפשר לגור אתך?"

יענקל'ה - "כן".

ויקטור כמעט בלע את ברווז הפלסטיק הצהוב מרוב התרגשות (או אולי מרוב גאווה?) מרנדה השפריצה מים פושרים וריחניים לכל עבר בנסותה למחוא כנפיים. יענקל'ה הבונה שיפשף עיניו בתימהון, מנסה לשטוף את הסבון שהתיזה מרנדה. "געזונדהייט!" (לבריאות) צעקו כולם - והתעטשו מרוב צחוק.

(* פרוור - כמו פרווה. החלק החיצוני, הרחוק של העיירה. כמו שהפרווה היא החלק החיצוני של השועל. למשל - משק הילדים נמצא בפרוורי כפר הנשיא.

(** מגוחך - מצחיק. מהשורש "גיחי" - צחוק בסינית* (הא, הא, הא בעברית)

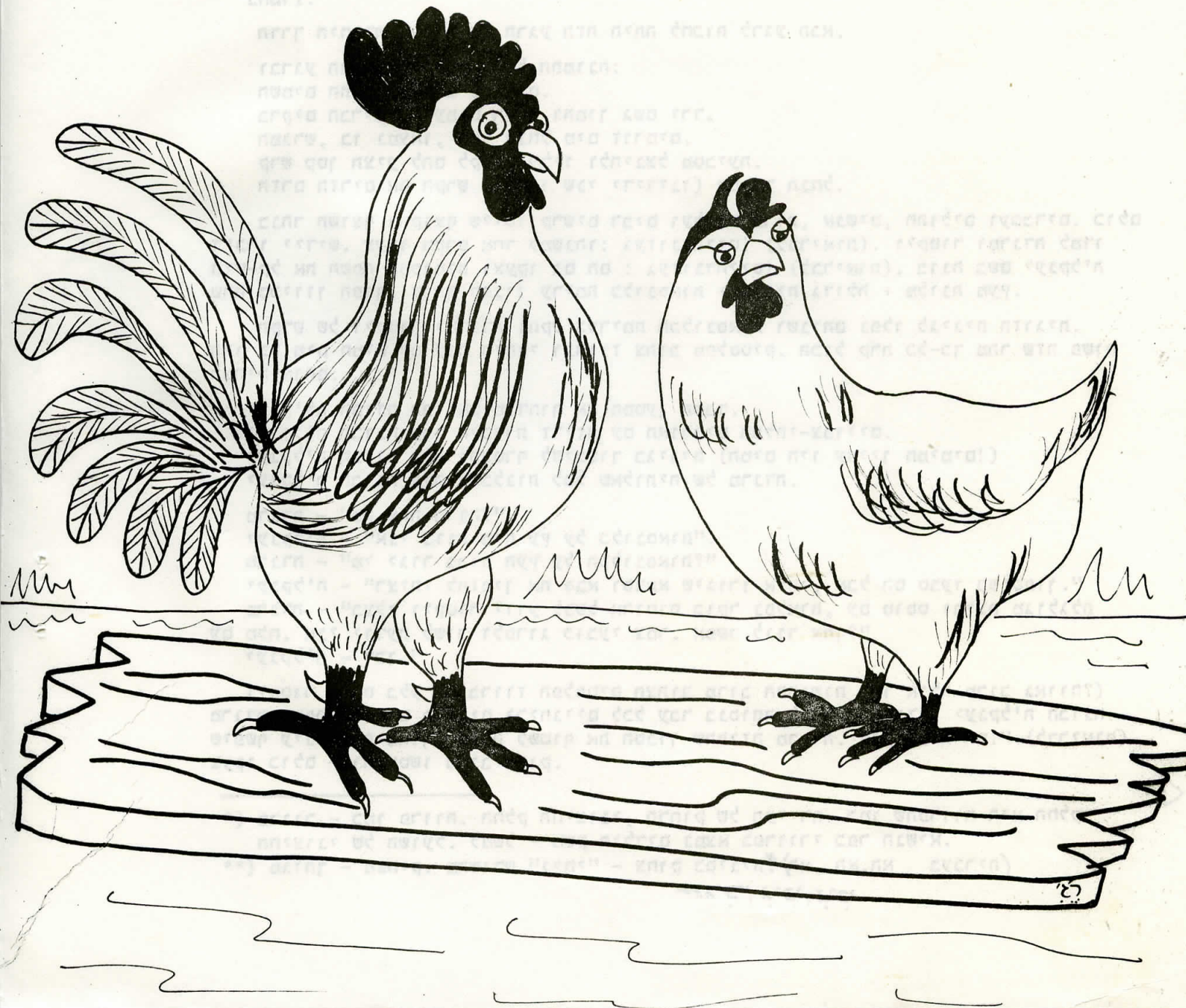
*-ג'י'י, ג'י'י, ג'י'י

(עלילות ויקטור - סוף)

שעתיים אחרי זה כבר היה הבית מוקם. על כלונסאות. באמצע בחל רחב וצונן
(קריר).

ובלילה לא התאפק ויקטור והגיש לכולם טוסטים עם ביצה מגולגלת ומלח למיטה.
היה זה סיום רגיל ליום בלתי רגיל.

א ב י ש י

הסירה של ישו

אני יודע שאנשים נוטים להאמין לכל מילה שכתובה בעיתונים, אפילו שידוע להם שהכול בשקר יסודו, ואני באמת יודע שלא יעזור לי כלום, אבל אם נבדוק את העובדות היטב, נמצא שהכול התחיל לפני 1946 שנה וארבעים ושש שניות, כאשר יהודי, שלצורך העניין נכנהו "ישו", הלך, לפי שמועות, על מימיו של איזה אגם קטן באיזו מדינה נידחת, בפרובינציה, "חור", אי-שם בשיפולי האימפריה הרומית. כל אלה הן שמועות, אבל כואו נראה לאן זה יוביל אותנו, אם נביח שאלו הן עובדות.

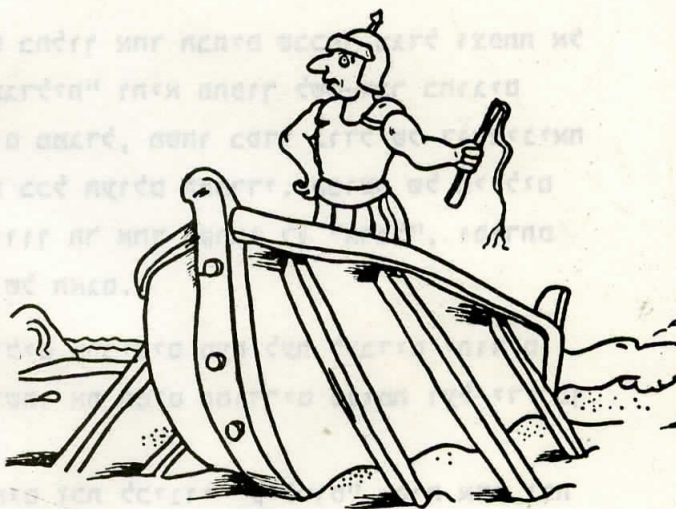
לא רחוק משם ניצבה בחורה נאה בשם מרים בחלון אחד הכתים שבכפר מגדל וצפתה אל הים ואל הבאות. לימים יכונה הכול "מרים המגדלית" והיא תהפוך לשם-דבר בחוגים יודעי-דבר. אבל אז היא היתה עדיין סתם מרים ממגדל, משהו בסדר גודל של דולציניאה הטובוסית עוד לפני שדון קישוט פירסם את שמה בכל העולם הספרדי. קבוצה של חיילים רומאים חמושים היטב חצתה את האגם הקטן לכיוון הר אחד שקראו לו "ארבל", וסירתם שקעה ולגמה מים, מפעם לפעם, ממימיו הכחולים של האגם.

משום כובד משקלם וכבודם הרב היו החיילים מרביצים מעת לעת לעבדים יהודים ומיסכנים, שחתרו במשוטי הסירה, כדי שהללו ישתו את המים החודרים פנימה ועל-ידי כך יצילו אותה מטביעה.

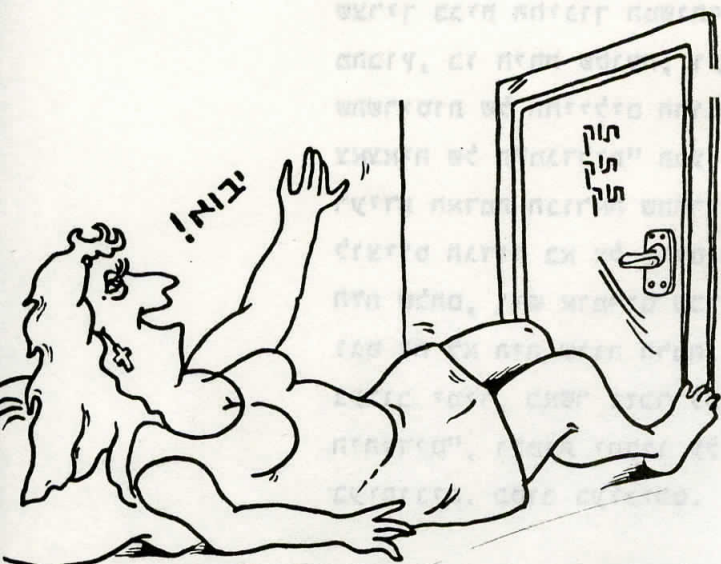
מפקד החיילים, קצין בשם לוציוס, ושלימים זכה לכינוי "קילטוס", היה אדם גבה קומה, רחב גרם ומשכיל, שידע תמיד להתאים את צליפות השוט אל האיבר הנכון. הוא ירק למים וצעק - "יותר מהר, נבלות, אנחנו שוקעים"... כשפתאום נתקעו המילים בגרו-בו. לא רחוק מהסירה, אולי עשרים מטר ממנה, הלך אדם על המים. מיד הפך לוציוס לנוצרי, על-אף שעדיין לא ידע זאת ועל-אף שלא ידע עדיין דבר על חלקו במה שיתחולל בעתיד. אך כבר הבין שאדם ההולך כך על המים יהיה זקוק ברבות הימים למאמינים. לכן עשה לוציוס צעד גדול לאנושות וצעד קטן למים. הוא שקע מיד, משום כובד שריונו וחרבו הגדולה ומשום שרומאים, אפילו שהם מאמינים, לא יכולים ללכת על המים, רק יהודים יכולים. הסירה הגדולה, שהיתה למעשה רכושו של הצבא הרומי, איבדה אף היא באותו רגע היסטורי יוצא דופן את שיווי משקלה והחלה שוקעת, ויש אומרים שבכך החלה למעשה שקיעתה של האימפריה הרומית הגדולה.

האדם שהלך על המים המשיך ללכת בכיוון מגדל, משום ששם חיכתה לו מרים היפה בחלון ומשום שהיום היה תורו. הוא לא כל-כך שם לב לסירה השוקעת. למען האמת ראוי לציין, שמלבד לוציוס ששקע ראשון והספיק בקושי להחלץ משריונו הכבד ולשחות ערום לחוף, אף אחד לא היה עד לסירה הטובעת, אפילו לא ישו. דבר נוסף לא ידעו יורדי הסירה הטובעים, שבעיתוי גרוע מאוד מבחינתם, כלומר רק בעוד 1946 שנה, יידעו הכול על הסירה ואפילו צליינים יעלו אליה לרגל, כדי לנשק את השריטות שחרטו ציפור-ניהם בדפנות הסירה. אבל ככה זה. ההיסטוריה אוהבת מאוד את "תעלולי העיתוי" האלה. כל מה שידע לוציוס באותה העת, בה צנח באפיסת כוחות על שפת אגם סואן, שהוא ראה אדם הולך על המים בכיוון מגדל ושהוא חייב לעשות משהו בנידון. היום, כאשר אנחנו יושבים כבר בנוחיות מול הטלוויזיה ורואים את המאורעות בהתהוותם, אנו אחוזי פלי-אה כילדים קטנים למראה ההשתלבות החידתית של האירועים אלה באלה.

היום נקודת ההשקפה מעניקה לנו כרטיס ביציע, ולמען האמת לוציוס דנן בכלל לא מזיז לנו. על כל פנים, הוא לא יותר חשוב מעליית מחירים או מסגירת אוניברסיטאות. אך אילו היינו מבינים יותר את המשמעות הגדולה שיש לאדם הבודד ולחזיונותיו, לא היינו מרשים לעצמנו להקל בו ראש. באותם ימים העריכו כולם את המהפך שעבר הקצין הרומאי ולא את הערכה קראו לו "משוגע", ובזכות זו אף ימנוהו בעתיד לנציב על מדינת יהודה. אך לוציוס עצמו ידע שזאת היתה האמת, כפי שידעו אותה חייליו שטבעו יחד עם העבדים היהודים, שהמשיכו לנסות, בשעת שקיעתם, לשחות את מי האגם ולנסות להציל, במחווה נואשת של רצון טוב, את אדוניהם הרומאים מטביעה, ולא הצליחו בכך. ולא רק זה, אלא שמאותו מאורע, דל ובלתי נחשב כשלעצמו, החל לצאת ליהודים שם רע למרחוק. שם של אנשים שאי-אפשר לסמוך עליהם ושאינם יכולים למנוע נפילתן של ממלכות. והם בעצמם יוכיחו שוב ושוב שהם ראויים לשם שיצא להם (ושהוא ראוי להם) עוד בהרבה תקופות מאחרות יותר ובהרבה מדינות אחרות. ובעצם הם ממשיכים להוכיח את הדבר הזה עד עצם היום הזה, ולאן שלא תתבוננו תוכלו לראות יהודים מנסים להציל איזו מדינה משקיעה, וכמובן שאינם מצליחים. (הדבר מלמדנו שמלבד שההיסטוריה אוהבת "תעתועי-עיתוי", היא אוהבת גם מודלים קבועים).

כאמור, כולם טבעו מלבד לוציוס, שחייב היה להמשיך ולחיות תחת משאה של אמת בלתי-אפשרית. כשהרים לוציוס את מבטו מחלוקי החוף למעלה, ראה מראה דמותה של נערה בחלון. היתה זו הנערה היפה ביותר שראה מימיו, והיא אפילו לא הסתכלה בו, אלא בים ובאיש ההולך עליו. לוציוס שידר אליה את קריאתו הנואשת של מלח ניצול, ומשום שהיה קצין רומאי ומשום שהיה יפה ומשום שהשאיר את בגדיו על קר-קעית האגם הארור ועירומו הבליט את גודלם האגדי של אברי גופו, לא יכלה מרים, היא הנערה שבחלון, להתאפק וקראה לו לעלות מחוץ לתור.

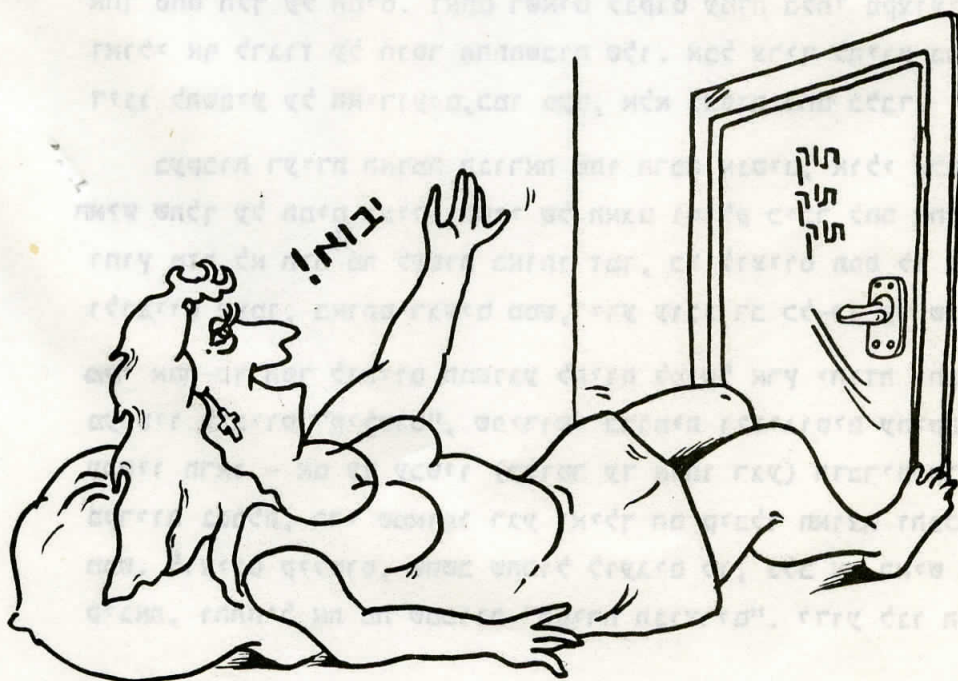
כמובן שכותבי ההיסטוריה למיניהם ידועים כאנשי מוסר וודאי שלא העזו לחדור לאותו חדר שבכפר הנידח מגדל, כדי לראות את כל תענוגות הבשרים שעברו על השניים. ולכן אוכל למסור בנאמנות רק את האנחות והצעקות שבשמעו למרחוק ושגרמו לכל אנשי הכפר להימלט מבתיהם אל השדות מחשש לרעידת אדמה, שהאיזור היה כל-כך משופע בהן. ובאמת, באותו יום חרבה העיר טבריה, ויש אומרים שאף השבר הסורי-אפריקני החל להיסדק באותה עת.

כמו שאתם רואים, הרבה דברים - טובים ולא טובים - התחוללו כתוצאה מכך שאיש אחד סתם הלך על המים. ואתם רשאים לנקוט עמדה בלתי מקצועית, לנווד לו בראשיכם ואולי אף לרגוז על חוסר ההתחשבות שלו. אבל צריך להיות ברור היטב ששוב אין בי-דינו להשפיע על האירועים, כמו פעם, אלא לצפות בהם בלבד.

בעקבות רעידת האדמה הנוראה מתו הרבה אנשים, אולי אלפים, אך אז כבר עמד האיש שהלך על המים בצידו השני של האגם וחילק כיכר לחם אחת למאות מפליטי הרעש וחץ מזה לא היה מה לעשות באותו זמן, כי לוציוס תפס לו את התור אצל מרים. ולוציוס עצמו, באותם רגעים ממש, ידע עובג רב כל-כך עד שכמעט והצטער על כך שנולד. מיד אחר-כך הפך לוציוס המשוגע להיות למושל ארץ יהודה וחבל עזה, והכול כינוהו מעכשיו לוציוס "קילטוס", שפירושו ברומית ויזיגוטית עתיקה - לוציוס "גדול האבר". עכשיו תראו - אם עד עכשיו (כלומר עד אותו רגע) הדברים קרו להם איכשהו במין מקריות בסבלת, הרי שמאותו רגע ואילך הם קיבלו תאוצה והפכו להיות בלתי-נמנעים ממש. לוציוס קילטוס, שחשב שהכול לועגים לו, צלב את האיש שהלך על המים ברגע של קיבאה, והתחיל את מה שמכונה "ספירת הנוצרים". ידוע לנו היטב שהרבה דברים רעים

מתחילים בגלל מאמין שוטה אחד, ובעקבות אמונתו החזקה של לוציוס קילטוס בישו מתו אלפי - מה אני אומר אלפי - מליוני יהודים וגם סתם בני-אדם אחרים. אך אין מונים אותם במניין היהודים, כי היהודים הם "גוי קדוש", לכן נוהגים בני שאר העמים להרוג בהם בעונות הצייד הקבועות בהיסטוריה. והעניינים ימשיכו להתגלגל כך, בלתי ניתנים לעצירה, עד למהפכה הרוסית ולנפילת האימפריה הבריטית ועליית הליכוד לשלטון. עד שיום אחד גילו כמה דייגים יהודים, שגרים במקום המכונה קיבוץ גנוסר, את הסירה של לוציוס קילטוס, ובגלל שלא מלמדים היסטוריה כמו שצריך בבית החינוך המשותף שלהם, הם קראו לה בטעות "סירה של ישו", חילצו אותה מהבוץ, בו היתה שקועה, ועטפו אותה במעטה קצף כדי להגן עליה מהתפוררות וכדי שהשריטות של החיילים הרומאים והעבדים היהודים המיסכנים לא יתקלקלו. כמוכן שגם צאצאיה של ה"מגדלית" תבעו חזקה על הסירה, משום שהכול במגדל זוכרים היטב את רעידת האדמה הנוראה שהחריבה את טבריה ומגדל בשנת 40 לספירת הנוצרים, כאשר לוציוס הגדול בא אל מרים הקטנה. כך החלה לה מלחמה חדשה בין היהודים ב"חור" הקטן הזה שלהם, ויש אומרים שכך החל לשקוע המערב ובעקבותיו הלך גם כל השאר לעזאזל, וגם זה לא היה שווה הרבה. ולנו לא נותר, אלא לסכם בדברים שאמר לוציוס "קילטוס" בערוב ימיו, כאשר נזכר לפתע במרים המגדלית ומת מאוטם שריר הלב - "הכול בגלל היהודים", ולמות יחדיו על קידוש-השם, או אם תרצו, תוכלו להמשיך להאמין לכתוב בעיתונים. כטוב בעיניכם.

ד ו ד ו

חמישים שית.

לחפש.

לעצור ולחיות.

עפר פרנ

ניפץ משה את הלוחות.
חי אתה

אלדד.

את העם הזה.
ס הוא.

דוד א.

מקס הירש.

ילדים של חממה.
הספיקו להאכיל אותם.

עם מופרע.

יסמין

היה נכון להרוג. אך.

כוד לא תהיה מי.

אורי ש.

את אשר קי.

זה הכל.

הנהרלי.

יחה.

מה שקרה.

פולניס או מה.

אהי אהי אהי.

שלומית ל.

רש דמעות.

שכולו גברים.
ולמדת רוקים.

המדינה.
נמת שחלה בעגבה.

חראות.

אורי.

אודי אגם.

תמיר.

יפה יגידו עליי ונוני.
לא יכתב בסגנון יחיד.

שחלכים
נשהוא כבר לא היה.

יצר ביתה זאת "סנונית"?

המייסד מברך.

"דברי הכפר", כל הכבוד!

"כל סוטה" מברך אותך בהגיעך לגיל אלף. העורכים, המעטרים והמדפיסים של עלון הצעירים, בלב ובנפש, תמיד ראו אותך כאביהם הרוחני, דוגמה ומופת של עלון קיבוצי. היות להם, הבנים החמודים האלה, למורה, למדריך ולמחנך. ומתוך יחס משפחתי זה גם רבתם מדי פעם. לא תמיד היתה לכם שפה משותפת. היתה לצעירים שפה אחרת, תרתי משמע, אבל בסופו של דבר, מטרתם היתה מטרתך, מטרתך מטרתם.

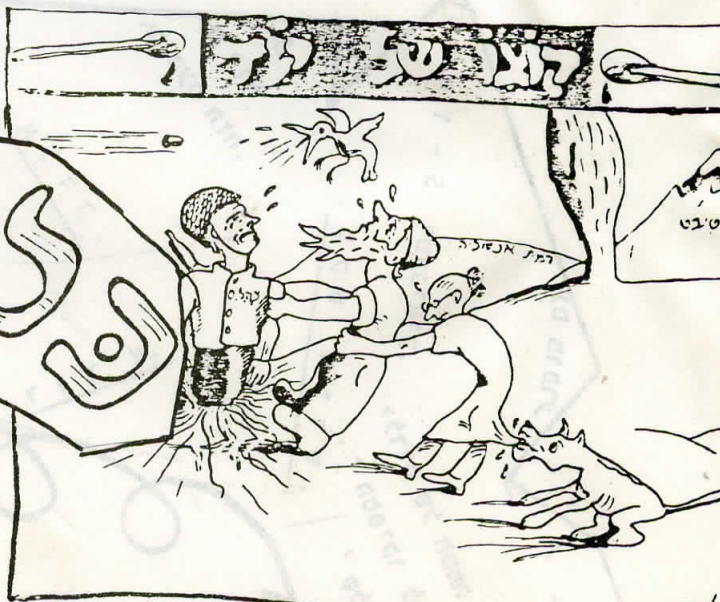
מה נשאר לי להגיד לך, אלא לאחל לך חיים ארוכים, שתמשיך בדרכך המבורכת, שתהיה למורה-דרך לצעירים אלה בחיפושיהם אחרי עולם ערכי ומשמעותי בעזרת האות הכתובה. בתקווה שגם "כל סוטה", שהתחיל את דרכו ההיסטורית בעריכתו המקורית של בננו היקר, נמלי דניאל, שגם הוא יגיע לגיל אלף.

קווקלי וקטלוגיו,
(נא "90")

כל סוטה

אמר סאטן וקץ אידן....

סוטה

אל נא תעקור תקיע!

סוטה - צנזורה, מחתרת, מ.מ.

בת התנהלה שיחה פתוחה במועדון, השיחה התנהלה בצורה מסודרת (כמעט) כל הזמן.

אריק: הנושא עולה בעקבות השער של כל-סוטה "מגש הכסף" שגרם לתגובות שונות של חברי אירית: ביוט שישי משעה 6.15 בבקר, חברים נגשו אלי בבקשה לעצור את "כל סוטה" הוצאתי את העיתון מהתאים בכדי לשוחח עם רונן, ורונן עצמו החליט לא את כל סוטה עם השער הנ"ל.

לך אשיר עלון עליז
עלון חושף, עלון מרגיז,
ביטוי של התלבטות.

עלון כואב לדור חושב,
בוחר, מתריע ונוחב
רוחה של ההמדרות.

אולם -

אל תפתה להשחבות,
אל תחפש תמיכה
בחוץ.

לבו חשוב עלון מרגיז
עלון חזק, עלון עליז,
המפרסם גל שטוח!

כאהדח

נכתב - במחתרת

א.נ.ג.ה

המערכת - חסויה

השתתפו - אורי - הכינויי - דודי

דודי - הכינויי - אודי

אודי - הכינויי - אורי

שרון: מי שהעיתון לא לרוחו, ולא לטעמו שלא יקרא בו, העתון זה קרול: העיתון - לא עיתונו הרשמי של כפר הנשיא, זהו בברני. רק מכפר הנשיא. אסור לעיתון או להעשר עלון זה הוא לסוטים באמת; אלו הנקראים ילד טוב ירושליים, שלא שותים יותר מבירה אחת לערב. שחוזרים תמיד, אל אותה אישה. שלא יוצאים להפגזן בכזכרות... שאין בפייהם מהפכות לבקרים. שלא כל כך נגד, גם קצת בעד. ימינו - שלא עלינו....

אלק: ישנה סכנה של חוס אי אפשר להוציא אסתר: העיתון נהפך כגרשי: כל סוטה - דבר הנ"ל לא יוריד ישנם חברים שב הקושי של החבר בטח לא להשתמש והם אלדד: א

